

GreenBudgetEurope

Magyar Közgazdasági
Társaság

 Levegő Munkacsoport

Az Európai Zöld Költségvetés éves konferenciája 2010

„Új logika a gazdaságban”

2010. július 8–9.

Budapest, Andrásy Egyetem, Pollack Mihály tér 3.

A KONFERENCIA TÉMÁI

Az Európai Zöld Költségvetés Projekt Irányító Bizottsága úgy döntött, hogy a magyar EU-elnökségre történő felkészülés elősegítésére 2010-ben Budapesten rendezi meg éves konferenciáját. A rendezvény megszervezésére a Levegő Munkacsoportot és a Magyar Közgazdasági Társaságot kérte fel. Az Európai Zöld Költségvetés Projekt egy széles körű nemzetközi szakmai együttműködés az ökoszociális államháztartási reform megvalósítása érdekében. Ez utóbbi az állami költségvetés és adórendszer olyan átalakítása, amely egyaránt érvényesíti a környezetvédelem, a gazdasági versenyképesség és az igazságos közteherviselés szempontjait. Az ökoszociális államháztartási reform eredményeként javulna a környezet és a lakosság egészségi állapota, korszerűsödne a nemzetgazdaság szerkezete, növekedne a foglalkoztatottság, csökkenne az államháztartás hiánya, zsugorodna a fekete- és szürkegazdaság. Miért nem kapnak az alkalmon a politikusok, holott tálcán kínáljuk a közgazdaságilag alátámasztott megoldásokat? – többek között erre keressük a választ a konferencián.

A konferenciának különleges időszerűséget ad több tényező:

- A magyar EU-elnökség egyik legfontosabb feladata a 2014–2020-as időszakra vonatkozó uniós költségvetésről szóló döntés előkészítése. Így Magyarországnak fontos szerepe lehet abban, hogy az Európai Unió gazdaságát zöld vágányra terelje.
 - Az Európai Bizottság most dolgozza ki a környezetileg káros támogatások kimutatásának és felszámolásának módszertanát. Erre az Európai Tanács kötelezte a Bizottságot, mivel ezek a támogatások nem csak a környezetszennyezést ösztönzik jelentős mértékben, hanem súlyosan torzítják a piacot is, rontva az EU versenyképességét.
 - A G20 országok vezetői 2009. szeptemberi találkozásukon elkötelezték magukat a fosszilis energiáknak nyújtott állami támogatások felszámolása mellett.
- Az adóügyekért felelős uniós biztos kijelentette, hogy az energiaadózásról szóló irányelv felülvizsgálata a legfőbb prioritásai közé tartozik abból a célból, hogy elősegítse a környezet védelmét és az innovációt az energiahatékonyság területén.
 - Az Európai Bizottság „EURÓPA 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című közleménye a válságból való kilábalás egyik fő eszközeként az „erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb” gazdaság megteremtését jelöli meg.
 - Nem utolsósorban pedig a zöld államháztartási reform komoly segítséget nyújthat a pénzügyi válságból történő kilábaláshoz.

A konferencia fő témái a következők:

1. A környezetvédelmi szempontból káros támogatások kimutatása és felszámolásuk lehetőségei
2. Az ökoszociális államháztartási reform kommunikációjának tapasztalatai, lehetőségei

2010. JÚLIUS 8. CSÜTÖRTÖK

8.00 Regisztráció

Délelőtti ülés

Elnök: Kerekes Sándor, Magyar Közgazdasági Társaság Környezetgazdasági Szakosztályának elnöke; a Budapesti Corvinus Egyetem rektorhelyettese

9.00 Köszöntő beszédek

- 9.00 Kovács Árpád, a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke
Lukács András, a Levegő Munkacsoport elnöke
- 9.15 Anselm Görres, a Német Zöld Költségvetés Szövetség elnöke
- 9.35 Cséfalvay Zoltán, a Nemzetgazdasági Minisztérium stratégiai államtitkára
- 9.50 Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke,
a Magyar Gazdasági és Szociális Tanács soros elnöke

9.50 Vitaindító előadások

A jelenlegi politikai helyzet a környezetileg káros támogatások területén

- 10.05 Az Európa 2020 stratégia és a környezetileg káros támogatások felszámolása
 - Videoüzenet Janez Potočniktől, az Európai Unió környezetvédelmi biztosától
- 10.20 A környezetileg káros támogatások felszámolásának lehetősége – az Európai Bizottság álláspontja
 - Jerzy Pieńkowski, Európai Bizottság, Környezetvédelmi Főigazgatóság
- 10.40 Az OECD tevékenysége a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának felszámolása terén és G20 fejlemények
 - Helen Mountford, Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) Környezetvédelmi Igazgatóság
- 11.00A Világbank munkája az energiatámogatások felszámolása érdekében
 - Cees van Beers, Delfti Műszaki Egyetem
- 11.10 Kérdések és válaszok
- 11.20 Teaszünet

11.40 Előadások és panelbeszélgetések

A támogatások megszüntetése – lehetőségek és irányok

- 11.40 Környezetileg káros támogatások: azonosítások és értékelések
 - *Samuela Bassi, Európai Környezetpolitikai Intézet (IEEP)*
- 12.00 Útiterv a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának reformjához
 - *Kerryn Lang, Globális kezdeményezés a támogatásokról (Global Subsidies Initiative)*
- 12.20 Környezetileg káros támogatások reformja – Politikai és társadalmi megfontolások
 - *Stefan Speck, Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA)*
- 12.40 Környezetre káros illetve környezetbarát támogatások
 - *Aldo Ravazzi Douvan, Olasz Környezetvédelmi, Földhasználati és Tengerügyi Minisztérium*
- 12.55 Kérdések és vita
- 13.15 Ebédszünet

2010. JÚLIUS 8.

Délutáni ülés

14.30 Párhuzamos műhelybeszélgetések

A. Környezetileg káros támogatások a közlekedésben

Elnök: Vörös Attila, a Közlekedéstudományi Intézet igazgatója, Budapest

- 14.30 Rejtett támogatások: a közlekedés externális költségei
 - *Arno Schroten, CE Delft*
- 14.50 A közlekedési adók zöldítése
 - *Jos Dings, az Európai Közlekedési és Környezet Európai Szövetség (T&E)*
- 15.10 A közlekedés valódi költségei Magyarországon
 - *Kiss Károly, a Budapesti Corvinus Egyetem docense, a Levegő Munkacsoport Szakértői Testületének elnöke – Pavics Lázár, ny. pénzügyminisztériumi főtanácsos, a Levegő Munkacsoport vezető szakértője*
- 15.30 Környezetileg káros támogatások a közlekedésben és annak környezeti hatásai Franciaországban
 - *Maryvonne Phantarangsi, a francia Környezetvédelmi, Energiaügyi, Fenntartható Fejlesztési és Tengerügyi Minisztériuma Fenntartható Fejlesztési Főigazgatósága vállalati és környezetpolitikai felelőse*

- 15.50 Tanulmány a személygépkocsik adóztatásáról az Európai Unióban
 • *Katri Kosonen, az Európai Bizottság Adó és Vámunió Főigazgatóságának főtanácsosa*
- 16.10 Vita
- 16.25 Teaszünet

B. Környezetileg káros támogatások a mezőgazdasági szektorban, a vízgazdálkodásban, a földhasználatban és az építőiparban

Elnök: Ligetvári Ferenc, a Szent István Egyetem tanára, volt környezetvédelmi miniszter

- 14.30 Környezetileg káros támogatások a magyar mezőgazdaságban
 • *Podmaniczky László, Szent István Egyetem, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet*
- 14.50 Csak egy gazdaságilag, szociálisan és környezetileg fenntartható mezőgazdaságnak van jövője Európában
 • *Arnd Spahn, Élelmiszeripari Szakszervezetek Európai Szövetsége (EFFAT)*
- 15.10 Öntözési támogatások Spanyolországban – elemzés és reformlehetőségek
 • *Samuela Bassi, Európai Környezetpolitikai Intézet - IEEP*
- 15.30 A beruházók piaca – a győztes mindent visz? Piaci eszközök a fenntartható területfejlesztésben Magyarországon
 • *Beliczay Erzsébet, a Levegő Munkacsoport elnökhelyettese; Pál János, a Levegő Munkacsoport témavezetője*
- 15.50 Vita
- 16.25 Teaszünet

Plenáris ülés

Elnök: Halm Tamás, a Magyar Közgazdasági Társaság főtitkára

- 16.45 A műhelybeszélgetések beszámolója, vita
- 17.15 Összegző értékelés a konferencia első napjáról
 • *Jávor Benedek, az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottságának elnöke*

17.20 Az első konferencianap vége

- 17.25 *Az Európai Zöld Költségvetés Irányító Bizottságának ülése (csak külön meghívóval!)*
- 19.00 *Fogadás (csak külön meghívóval!)*

2010. JÚLIUS 9. PÉNTEK

Délelőtti ülés

Elnök: Szlávik János, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

9.00 Vitaindító előadások

Előrelépés a környezetvédelmi adóreformban

- 09.00 A magyar állami költségvetés és a környezetvédelmi szempontok
 • *Bathó Ferenc, a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium adóügyekért felelős államtitkára*
- 09.20 A támogatások megszüntetésének jövője – akadályok leküzdése és hiánycsökkentés
 • *Mikael Skou Andersen, Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA)*
- 09.40 Európai Unió támogatások és az éghajlatvédelem
 • *Pavel Příbyl, Közép- és Kelet-Európai Bankfigyelő Hálózat (CEE Bankwatch Network)*
- 10.00 Európa 2020 és a környezetvédelmi pénzügyi reform
 • *John Hontelez, az Európai Környezetvédelmi Iroda (EEB) főtitkára*
- 10.20 Zöld gazdaságélénkítés Magyarországon
 • *Kiss Károly – Pavics László, Levegő Munkacsoport*
- 10.30 Környezetvédelmi adózás az EU szintjén
 • *Walter Deffaa, az Európai Bizottság Adó és Vámunió Főigazgatóságának főigazgatója*
- 10.55 Kérdések és válaszok
- 11.20 Teaszünet

Környezetileg káros támogatások az energiaszektorban

- 11.40 Energiatámogatások: káros vagy ártatlan?
 • *Frans Oosterhuis, Amszterdami Szabadegyetem, Környezettudományi Intézet (IVM)*
- 12.00 Energiatámogatások, éghajlatváltozás és innováció
 • *Cees van Beers, Delfti Műszaki Egyetem*

12.20 A fosszilis tüzelőanyagok fogyasztói támogatása megszüntetésének környezeti és makroökonómiai hatása: modellezési eredmények

- *Jean Chateau, Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD), Környezetvédelmi Igazgatóság*

12.40 Panelbeszélgetés

13.15 Ebédszünet

13.20 Sajtótájékoztató

Anselm Görres, Walter Deffaa és Lukács András
részvételével

2010. JÚLIUS 9.

Délutáni ülés

Elnök: Lakatos Zsófia, a Magyar PR Szövetség elnökhelyettese; a Hill&Knowlton Hungary ügyvezető igazgatója

A támogatások megszüntetésének és a környezetvédelmi pénzügyi reform tapasztalatainak kommunikációja EU szinten és az egyes országokban: ajánlások a jövőre

14.30 A zöld államháztartási reform kommunikációja – a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának tapasztalatai

- *Fülöp Sándor, a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztos, Magyarország*

14.40 Hogyan kommunikáljuk a környezetvédelmi témákat – alapok és tapasztalatok

- *Ion Karagounis, Svájci alapítvány a környezetvédelmi menedzsmentért (Pusch)*

14.50 Közvetlen demokrácia és ökológiai adóreform

- *Erwin Mayer, Denkstatt, Ausztria*

15.00 A vállalatok kommunikációs tevékenysége a fenntarthatóságról: jó és rossz példák fenntarthatósági jelentésekre

- *Gabi Hildesheimer, a Svájci Hálózat a Fenntartható Gazdaságért (Öbu) igazgatója*

15.10 A támogatások megszüntetésének és a környezetvédelmi pénzügyi reform tapasztalatainak kommunikációja Németországban és az Egyesült Államokban: Ajánlások a jövőre

- *Kai Schlegelmilch, a Német Zöld Költségvetés Szövetség elnökhelyettese*

15.20 Dán tapasztalatok és tanulságok a zöld adóreformok területén

- *Søren Dyck-Madsen, Dán Ökológiai Tanács*

15.30 Teaszünet

15.50 A zöld költségvetési reform kommunikációja Magyarországon

- *Lukács András, a Levegő Munkacsoport elnöke*

16.00 A társadalmi felelősség négy szintje

- *Szeles Péter, a Magyar PR Szövetség elnöke*

16.10 Kerekasztal-beszélgetés az előadókkal, újságírókkal és kommunikációs szakemberekkel

17.40 A konferencia vége

LEVEZETŐ ELNÖKÖK ÉS ELŐADÓK

BATHÓ Ferenc

a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium adóügyekért felelős államtitkára

Iskolák, végzettségek:

1971. Budapesti Műszaki Egyetem közgazdasági, gazdasági szakdiploma

1978. Egyetemi doktori cím

2000. Címzetes egyetemi docens - Gödöllői Szent István Egyetem

Munkahelyek, beosztás:

2010- helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Szakmai tevékenység (publikációk):

1998. Gazdaságpolitika, költségvetés és monetáris politika (BM Könyvkiadó)

1999. A magyar költségvetés készítésének folyamata (MTA Szociológiai Kutatóintézet)

2002. Államháztartási Ismeretek c. tankönyv (Magyar Közigazgatási Intézet, társszerző)

2006. Egy szabályozott államháztartási rendszer elvei – (Pénzügyi Szemle)

2007. Magyar helyteremtés Európában - Fiskális szabályok, átláthatóság, programalapú költségvetés – (Magyar Közgazdasági Társaság)

2009. Közpénzügyek nagy kézikönyve – társszerző – Komplex kiadó

CSÉFALVAY Zoltán

a Nemzetgazdasági Minisztérium stratégiai államtitkára

1982-ben a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen, történelem-földrajz szakon szerzett diplomát. 1987-től egyéves posztgraduális képzésben vett részt ösztöndíjasként Münchenben, a Ludwig-Maximilians Universität-en. 1986-ban a Kossuth Lajos Tudományegyetemen doktori címet szerzett a földtudományok területén, 1996-

ban kandidátus, majd 1999-ben habilitált doktori címet szerzett földrajzi tudományokból. 1983-tól 1990-ig az MTA Földrajztudományi Kutató Intézet tudományos munkatársa. Majd egy éven át az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumban miniszteri kabinetfőnök. 1991-től 1995-ig a Magyar Nemzeti Bank elnöki tanácsadója. 1995 és 1998 között megbízott igazgató a Magyar Trendkutató Központban. 1998-tól 2000-ig Székesfehérváron, a Kodolányi János Főiskolán, mint főiskolai tanár, majd tanszékvezető, végül, mint egyetemi tanár dolgozott. 2000-től 2002-ig a Gazdasági Minisztérium helyettes állam-

titkára. 2002-től az Andrassy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetemen egyetemi tanár. 2003-tól az Institut für den Donauraum und Mitteleuropa, 2010-től a Private Urban Governance Research Network Tudományos tanács tagja. 1997-1999: kutatási projektvezető az Osztrák Tudományos Akadémia Város és Regionális Kutató Intézetében. 2006 és 2010 között a Nézőpont Intézet szakmai tanácsadója. 2008-2010: Európai Unió Marie Curie kutatói ösztöndíjasa. 14 önálló kötet és több mint hatvan szakmai tanulmány szerzője magyar, német és angol szakfolyóiratokban, tanulmánykötetekben (Kelet-Közép-Európa piacgazdasági átalakulásáról, a globalizációról, valamint a lakás- és munkaerőpiac változásairól).

JÁVOR Benedek

az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottságának elnöke

Jávor Benedek 1972-ben született Budapesten. Biológusként végzett az ELTE-n 1997-ben, majd 2006-ban ugyanitt biológia tudományokból PhD fokozatot szerzett. 1998-tól a PPKE környezetjogi tanszékének oktatója. 2000-től a magyar zöld mozgalom egyik jelentős szereplője, a Védegylet szóvivője (2003-2008), programvezetője. 2009-ben a Lehet Más a Politika

egyik alapítója, szóvivője, választmányi tagja. Az LMP színeiben 2010-ben parlamenti mandátumot szerzett, az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottságának elnöki posztját tölti be.

KEREKES Sándor

a Budapesti Corvinus Egyetem rektorhelyettese

Kerekes Sándor 1948-ban Tatán született. 1971-ben végzett az MKKE kémia-áruismeret tanári szakán, 1981–84 között a Plechanov Népgazdasági Egyetemen levelező aspiráns volt, 1984-ben szerzett közgazdasági kandidátusi fokozatot. 2003-ban az MTA doktora lett.

1994-ben a Harvard Business School felsővezetői kurzusán vett részt, majd három hónapot Chapell Hill-ben a Kenan Intézetben City Bank kutatóként töltött. 1971 óta megszakítás nélkül a Budapesti Corvinus Egyetemen, illetve annak jogelődjén, a Közgazdaságtudományi Egyetemen dolgozik. Az első húsz évben főleg áruismeretet és kémiai technológiát oktatott. 1986-ban nevezték ki tanszékvezetőnek, a Technológiai és Áruismereti tanszékre. Vezetésével a tanszék 1989-ben Környezetgazdaságtani és technológiai tanszékké alakult. 2000-ben megbízást kapott a BKÁE-n a Környezettudományi Intézet megalakítására a környezettudományi képzés indítása érdekében. Az öt tanszéket átfogó intézetnek jelenleg is igazgatója.

1994–97 között, majd 2002–2006 között a Gazdálkodástudományi kar dékánja volt. 2008-tól a Budapesti Corvinus Egyetem tudományos és oktatási rektorhelyettese.

1997-ben az UNIDO segítségével létrehozta a Tisztább Termelés Magyarországi Központját, amelynek 2007-ig vezetője volt. 1996-ban egyik alapítója a CEMS Environmental Challenge Interfaculty Group-nak (Környezetvédelmi Kihívások Karközi Csoportja), amelynek 2009-ig vezetője volt.

1996-tól tagja az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak, amelynek 2008-tól elnöke.

KOVÁCS Árpád
egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem,
elnök, Magyar Közgazdasági Társaság

Kovács Árpád okleveles építőmérnöki, majd okleveles szervező szakmérnöki diplomát szerzett a Budapesti Műszaki Egyetemen. Ugyanitt lett műszaki doktor, majd közgazdász PhD, és itt is habilitált a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon. 2009-ben lett a Szegedi Tudományegyetem professzora.

Szakmai életútjának első éveiben különféle minisztériumokban és állami vállalatoknál dolgozott. Megalakítása (1990) óta dolgozott az Állami Számvevőszéknél, ahonnan 1996-ban távozott az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. elnöki posztjára. A következő évben elnökként tért vissza az Állami Számvevőszékhez, ahol 12 éves hivatali ciklusának végéig dolgozott. Előbb alelnöke, majd elnöke volt a Legfőbb Ellenőrzési Intézmények Nemzetközi Szervezetének. Sok más társadalmi funkciója mellett 1999 óta tagja a Magyar Közgazdasági Társaság elnökségének, amelynek 2002 óta alelnöke, majd 2008 óta elnöke.

LAKATOS Zsófia
a Magyar PR Szövetség elnökhelyettese; a Hill&Knowlton
Hungary ügyvezető igazgatója

Lakatos Zsófia a Hill&Knowlton, a világ egyik vezető pr-ügynöksége magyarországi leányvállalatának ügyvezető igazgatója és a Magyar PR Szövetség alelnöke. Diplomáját a Külkereskedelmi Főiskolán szerezte, ösztöndíjasként tanult a California State University-n, majd MBA diplomát szerzett a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. Nyolc

éven keresztül dolgozott a Capital Communications Pénzügyi, Vállalati és Üzleti Kommunikációs Ügynökség tanácsadójaként, majd a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium éghajlatváltozás elleni kampányának pr-vezetője volt. 2008 szeptemberétől vezeti a Hill&Knowlton

Hungary Kft-t. Alapító tagja a PR Ügynökségek Szakmai Kollégiumának, a CSR Task Force-nak, az MBA Báborklubnak, tagja a Magyar Szóvivők Egyesületének, az amerikai National Honor Society-nek és a Phi Beta Delta Honor Society for International Scholars szervezetnek. Alapítója a Külkereskedelmi Főiskola Évkönyvének, főszerkesztője volt a Kanyar c. főiskolai havilapnak, rovatvezetője a Daily Sundial kaliforniai egyetemi napilapnak és tudósítója a PR Heraldnak. Elismert CSR szakértő, rendszeres előadója a témában rendezett konferenciáknak.

LIGETVÁRI Ferenc
a Szent István Egyetem tanára, volt környezetvédelmi
miniszter

Első diplomáját, amely táj- és kertépítészet gyakorlására jogosította, a Kertészeti Egyetemen teljesítette. Ezt követően a Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett mezőgazdasági vízgazdálkodási szakmérnöki oklevelet. A kandidátusi tudományos fokozatot 1984-ben, míg az MTA doktora címet 1995-ben nyerte el.

Szakmai gyakorlatát – a Keszthelyi Mezőgazdasági Termelésfejlesztési Intézetében – a Balaton-felvidék regionális fejlesztéséhez kötődve kezdte el. Ezt követően az oktatás töltötte ki idejének nagy részét, kezdve a tanársegédi feladattól a docensi irányító munkáig, amely a Kertészeti Egyetemhez kötötte. Ennek során a Tisza-vidék öntözésfejlesztésében működött közre, főleg az új öntözési technológiák bevezetésére összpontosítva. A következő feladat ismét a Balatonon érte. A Pannon Egyetemen a talajvédelem és az eróziós vizsgálatok jelentették a fő feladatot.

A szarvasi főiskolán – főigazgatóként – a Kar jellegéhez kapcsolódóan a környezetvédelmi feladatra koncentrált és hozta létre a hulladékgyűjtési technológus képzést, amely ország-szerte elterjedt. Országos feladatot vállalt a környezetvédelmi tárca irányításával 2000-ben. A Szent István Egyetemen környezeti politikát és gazdaságtant tanított, majd a vízgazdálkodáshoz kapcsolódóan a környezetbarát szennyvízhasznosítással kapcsolatos témákon dolgozott.

PARRAGH László
a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, a Magyar Gazdasági és Szociális Tanács soros elnöke

Dr. Parragh László 2000 októbere óta a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke. 1988-ban végzett a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán Cum Laude fokozattal. 1989-ban megalakította a Parragh Rt. jogelődjét, azóta is e cégcsoport tulajdonosa. 2009 óta a Budapesti Gazdasági Főiskola és a Nyugat-Magyarországi Egyetem címzetes docense. A Gazdasági és Szociális Tanács soros elnöke. A 2010-ben alakult KAVOSZ-Garantiqa Zrt. elnöke, a KAVOSZ Zrt. FB elnöke 2003-tól, a GYSEV alelnöke 2003 óta. Számos magyarországi gazdasági társaság igazgatótanácsának tagja.

SZLÁVIK János
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudomány Egyetem

Dr. Szlávik János MTA Habilitált doktor. A közgazdaságtudomány kandidátusa fokozat. Nyelvvizsgák: orosz, angol, francia. Foglalkozás/beosztás: 2004-2009 intézetigazgató, Közgazdaságtudományok Intézet, BME GTK 1997- egyetemi tanár, tanszékvezető BME Környezetgazdaságtan Tanszék. Jelenlegi kutatási területek: környezetgazdaságtan, környezetmenedzsment elméleti és gyakorlati kérdései; a fenntarthatóság eszközei, indikátorai, a fenntarthatóság regionális programja; az éghajlatváltozás közgazdasági kérdései. Kutatási programok (válogatás): A környezetállapot értékelésének közgazdasági összefüggései (KÉP) MTA-KvVM (résztémavezető), A klímaváltozás közgazdasági elemzése (VAHAVA – MTA-KvVM), „Local Agenda 21” (A fenntarthatóság lokális programja).

VÖRÖS Attila
a Közlekedéstudományi Intézet igazgatója, Budapest

Dr.(PhD) Vörös Attila 2010. április 1-vel a KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója. Főbb szakterületei közé tartozik: a közlekedésmérnöki tevékenység, közlekedési rendszer- és hálózattervezés, közlekedésbiztonság, közlekedési statisztikák, forgalomszámlálás, közlekedési beruházások elemzése. Vörös Attila először 1976-ban építőmérnökként végzett diplomáját 1978-ban honosította, 1983-ban gazdaságmérnöki diplomát szerzett, tanulmá-

nyait 1992-ben euromérnöki oklevél megszerzésével fejezte be. Szakmai tapasztalatot először építőmérnökként szerzett a Betonútépítő Vállalatnál 1976 és 1979 között. 1979 és 1981 között kutató munkatársként tevékenykedett a KÖTUKI-nál, az egykori KTI elődnél. Tudományos szakmai előremenetelével kutató, majd tagozatvezető lett a KTI-nél. Kitűnő tudományos tevékenysége során tudományos tanácsadó, tagozatvezető, majd tudományos igazgatóhelyettesé lépett elő. 2000-2004 között a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen kutatóként és tudományos főmunkatársként dolgozott, majd 2004-2009 között egyetemi docens feladatokat látott el a Budapesti Műszaki Egyetemen. Tudományos szakmai munkásságát 2009-től tudományos igazgatóként végezte. Egyéb képesítései között szerepel Közlekedésgazdasági, Közlekedés rendszer- és hálózattervezési, valamint Városi közlekedéstervezési és forgalomszervezési szakértői engedély (KÖHÉM Jogi és Igazgatási Főosztály, 1989).

Szervezeti tagságai: 1974 óta tagja a KTE Közlekedéstudományi Egyesületnek, 2000-től a MAÚT-nak (Magyar Útügyi Társaság), valamint 2009-től a Magyar Tudományos Akadémia Közlekedéstudományi Bizottságának meghívott tagja.

Vörös Attila kiváló író is egyben, több mint 50 cikket publikált a közlekedéstudományok területén 1977 és 2008 között. 1980 és 2008 között aktívan részt vett és felszólalt kb. 40 különböző, hazai és nemzetközi konferencián.

SKOU ANDERSEN, Mikael
Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA)

A támogatások megszüntetésének jövője a pénzügyi válság idején – az akadályok leküzdése és hiánycsökkentés

Amikor stratégiákat igyekszünk kialakítani napjaink gazdasági nehézségeinek kezelésére, alaposabban meg kell vizsgálnunk és jobban meg kell értenünk a mostani pénzügyi válság és a növekvő energia- és közlekedési költségek közötti összefüggéseket, amelyek hozzájárultak a nem elsőrendű hitelezők és mások tönkremeneteléhez. A hiány és az ázsiai „láz” következtében az emelkedő világpiaci energiaárak rontották Európa versenyképességét, különösen az alacsony energiahatékonysági teljesítményű uniós tagállamokét, ahol magasabb árakhoz és viszonylag nagyobb mértékű inflációhoz vezettek. Az energia-megtakarítás és a javuló energiahatékonyság tartósan hozzájárulna az euró, valamint a nemzeti inflációs ráták stabilizálásához. Ilyen módon a zöld költségvetési reform – amely fokozatosan megszünteti az energifogyasztás állami támogatását, és a tüzelőanyagokat azok környezeti hatásainak megfelelően adóztatja – támogatóan hatna az euróövezet hosszú távú konvergenciájára. Fontosabb ezt a hosszú távú összefüggést szem előtt tartani, mint a támogatások megszüntetésének és az energia megadóztatásának az inflációra gyakorolt rövid távú hatásaira összpontosítani. Valójában a zöld költségvetési reform kedvező dinamikája csak akkor értékelhető igazán, ha az inflációt „maginflációként” mérjük.

BASSI, Samuela
Szakpolitikai elemző, Európai Környezetpolitikai Intézet (IEEP), London

Környezetileg káros támogatások: azonosítás és értékelés

Az előadás a „Környezetileg káros támogatások: azonosítás és értékelés” című tanulmány legfontosabb megállapításain alapul. A tanulmány az Európai Bizottság jelenleg folyó munkájának keretében készült, amelynek célja a környezetileg káros támogatások vizsgálata és reformja. Az előadás bemutatja a környezetileg káros támogatások azonosításának és elemzésének szükségességét, az értékelésükkel kapcsolatos nehézségeket, valamint e támogatások megreformálásának lehetőségeit.

Mikael Skou Andersen professzor legutóbb megjelent könyvének címe: A szén-dioxid és az energia adóztatása: tanulságok Európából (Oxford University Press, 2009; társszerkesztő: Paul Ekins professzor, University College London). Mikael Skou Andersen néhány további publikációja: A környezetgazdálkodás piaci alapú eszközei (Edward Elgar, 2000); Az EU környezetpolitikájának innovációja (Scandinavian University Press, 1997); valamint a Kormányzás környezetvédelmi adókkal című monográfia (Manchester University Press, 1994). A Részes Felek 15. Konferenciája (COP-15) előtt Mikael Skou Andersen professzor a Gazdasági Eszközök és Energhatékonyság Nemzetközi Munkacsoport tagja volt a Nemzetközi Környezetvédelmi és Fejlesztési Együttműködés Kínai Tanácsa (CCICED) alatt. További felvilágosítást a http://www.dmu.dk/International/News/Archive/2009/MSA_about.htm címen olvashatnak.

Samuela Bassi környezetgazdaságtani szakirányú közgazdász diplomával rendelkezik. Az Európai Környezetpolitikai Intézetnél – amelynek 2005 óta munkatársa – szakterülete a piaci alapú eszközök (beleértve a környezetvédelmi szempontból káros támogatásokat is), az ipari szennyezés, az energia- és éghajlatpolitikák, valamint a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások értékelésének kutatása.

Az OECD a környezetileg káros támogatások azonosítására, hatásaik elemzésére, valamint megszüntetésük következményeinek feltárására három módszert elemez és ajánl az említett tanulmányban: a „gyors átvilágítást”, az „ellenőrzőlistát” és az „integrált értékelést”. Az előadás – amely ismerteti a módszerek esetleges hiányosságait és továbbfejlesztési lehetőségeit, valamint lehetséges gyakorlati felhasználásukat a szakpolitikák kialakításában – áttekintést ad a jó gyakorlatokról, a támogatások mérésének mutatószámairól, továbbá az energiaipar, a közlekedés és a vízgazdálkodás környezetileg káros támogatásait vizsgáló esettanulmányokból leszűrhető tanulságokról. <http://www.ieep.eu/publications/publications.php?pub=97581>

Öntözési támogatások Spanyolországban – elemzés és reformlehetőségek

Az előadás a spanyolországi öntözési célú vízártámogatások esetét ismerteti. Spanyolországban az alacsony vízártámogatások az ökoszisztémákat fenyegető túlzott vízkivétel eredményeztek. Három OECD-módszert alkalmaztunk a meglévő támogatások elemzésére: a „gyors átvilágítást”, az „ellenőrzőlistát” és az „integrált értékelést”. Az elemzés feltárja, hogy az öntözési célú vízártámogatások megszüntetése elősegítheti a vízfogyasztás csökkentését – bár a csökkenés mértéke a helyi körülményektől függően változik. Az infrastruktúra-fejlesztés és az öntözés terén megvalósított beruházások, valamint az alacsony jövedelmű gazdálkodókat támogató védőintézkedések bevezetése fontos feltételek ahhoz, hogy biztosíthassák a támogatások reformjának eredményességét, és a lehető legkisebbre csökkenthessék annak társadalmi hatásait. <http://www.ieep.eu/publications/pdfs/2010/EHS-case-studies-Water.pdf>

Cees van Beers az innovációmenedzsment egyetemi tanára, a Delfti Műszaki Egyetem Technológiai, Stratégiai és Vállalkozási Tanszékének vezetője. Az Amszterdami Szabadegyetemen szerzett közgazdaságtani PhD fokozatot. Pályája során dolgozott a Leideni Egyetemen, a hágai Közkiadások Kutatóintézetben, valamint az innovációgazdaságtan egyetemi docenseként is.

VAN BEERS, Cees

Az innovációgazdaságtan és -menedzsment egyetemi tanára, Delfti Műszaki Egyetem, Hollandia

Energiatámogatások, éghajlatváltozás és innováció

Az előadás két fő kérdést tárgyal:

1. Az energiatámogatások hatása az éghajlatváltozásra
2. Az energiatámogatások hatása az innovációra.

Az első kérdéskör kapcsán ismertetünk egy vizsgálatot, amely a hollandiai költségvetésen kívüli támogatások környezetvédelmi hatásának meghatározására irányult,

különös tekintettel a mezőgazdaság, az energiaszektor és a közlekedés energia-támogatásaira. A számítások egy olyan modellezési módszeren alapulnak, amely empirikus rugalmassági együtthatók alkalmazásával ár- és mennyiségváltozásokká alakít valamely adott támogatást, ezt követően pedig szennyezés-intenzitási paraméterek alapján elkészíti a környezeti hatások becslését. Az eredmények egyebek mellett azt mutatják, hogy a költségvetésen kívüli támogatások okozta üvegházgáz-kibocsátások a Kiotói Jegyzőkönyvben Hollandia számára meghatározott széndioxid-kibocsátáscsökkentés mértékének több mint 30%-át adják. A költségvetésen kívüli támogatások reformja vagy megszüntetése tehát az eredményes éghajlatpolitika fontos stratégiai eleme.

A második kérdéskör vizsgálata további meggyőző erejű érvekkel kívánja alátámasztani az energiatámogatások megszüntetésének szükségességét, ugyanis ezek a támogatások gyengítik a megújuló energiákon alapuló technológiák innovációját előrevívó ösztönzést. Egy jelenleg készülő, a problémát elemző tanulmány előzetes eredményei azt jelzik, hogy az EU-15 országokban a költségvetésen kívüli villamosenergiatámogatások hátrányosan érintik a megújuló energiákon alapuló technológiák szabadalmait.

BELICZAY Erzsébet

a **Levegő Munkacsoport** elnökhelyettese

Ingyanfejlesztés – A győztes mindent visz?

Gazdasági eszközök a fenntartható területfejlesztéshez Magyarországon

A rendszerváltás után az ingatlanfejlesztés volt az egyik legbiztonságosabb és legtöbb (extra)profitot ígérő befektetés Magyarországon. A fejlesztések – kétségtelen kedvező hatásuk mellett – rengeteg társadalmi költséggel jártak. Ez a felkészületlenségünkkel, a többször foltozgatott, nehezen áttekinthető szabályozással és a közérdeket csak ímmel-ámmal szolgáló, hiányos gazdasági eszközökkel magyarázható. A gazdasági eszközök arányos alkalmazása segíthet a közérdek jobb érvényesítésében, a fenntartható területfejlesztésben.

Jelenlegi kutatói munkájának súlyponti területei az információtechnológiai beruházások hatásai a cégek termelékenységére és innovációs teljesítményére, a vállalkozói tevékenységre és az exportmagatartásra, valamint a kormányzati szakpolitikák hibáinak fenntarthatósági hatásai (<http://www.tudelft.nl/cpvanbeers>).

Beliczay Erzsébet okl. építészmérnök. Szakmai tapasztalatokat építésvezetőként, tervezőként, építési, később környezetvédelmi szakértőként szerzett. Számos tanulmányt, cikket írt, építési, energetikai és környezetpolitikai kérdésekről. 12 éve a Levegő Munkacsoport elnökhelyettese.

Tudományos fokozat: Közgazdaságtudományi doktorátus (PhD), 1997, Párizs I. Egyetem (Sorbonne)

Korábbi munkahelyek:

Közgazdász a Nemzetközi Jövőkutatói és Tájékoztatási Központnál (CEPII, 2001-2004)

Misszióvezető a Francia Központi Tervezési Hivatalnál (CGP, 1998-2001)

Tudományos kutató és tanársegéd a Párizs I. Egyetemen (1996-1998)

CHATEAU, Jean

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) Környezetvédelmi Igazgatóságának munkatársa

A fosszilis tüzelőanyagok fogyasztói támogatása megszüntetésének környezeti és makroökonómiai hatása: modellezési eredmények

Egy 2009-ben készült OECD elemzés arra enged következtetni, hogy ha a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztását jelenleg támogató országok egyoldalúan megszüntetnék ezeket a támogatásokat, akkor a reáljövedelmeik emelkedésével számolhatnának. A 2010 márciusában a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) által a 2008-as évre vonatkozóan becsült legfrissebb árreakciók alapján ezek a most modellezett reáljövedelem-növekmények 2050-ben akár 4%-ot is elérhetnek az olajtermelő országokban, és több mint 2%-ot Indiában. Ettől eltérő eredménnyel járna, ha a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztását jelenleg támogató összes ország egyszerre szüntetné meg ezeket a támogatásokat. Ebben az esetben a világpiaci energiaárak változásával összefüggő külkereskedelmi cserearányok a reáljövedelem emelkedésének és csökkenésének más fajta megoszlásához vezetnének az egyes országok között. A világ egészét tekintve a GDP növekménye összességében nem lenne jelentős mértékű (az összehasonlítási alapul szolgáló forgatókönyvhöz képest 2050-ben csupán 0,3%). A globális jövedelemnövekedés ellenére ezek a növekmények egyenlőtlen eloszlást mutatnának. India GDP-je az előrejelzések szerint több mint 2,5%-kal növekedne 2050-ben, miközben Oroszország 4%-os veszteséggel számolhatna. Az OECD elemzés további erőteljes bizonyítékkal támasztja alá azt is, hogy környezetvédelmi szempontból előnyökkel járna a fosszilis tüzelőanyagok energiatámogatásainak megszüntetése. Ahogyan a Pittsburgh-ben 2009 szeptemberében tartott G20 csúcstalálkozón elhangzott, tanulmányunk megállapítása szerint e támogatások megszüntetése 10 százalékkal csökkentené a globális felmelegedésért felelősnek tartott üvegházhatású gázok kibocsátását 2050-ben.

DEFFAA, Walter

Az Európai Bizottság Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságának főigazgatója

Környezetvédelmi adózás az EU szintjén

Az előadás az Európai Unió adópolitikájának általános kereteit vázolja fel, különös hangsúlyt helyezve a környezetvédelmi adózásra a belső piac újraindítása és a kilépési stratégia összefüggésében. Az Európai Bizottság kettős szerepkört tölt be: egyrészt támogatja a környezetvédelmi adózást mint gazdasági koncepciót és mint a környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi célkitűzések egyesítésének eszközét, másrészt felügyeli a belső piacot, és elősegíti, hogy a tagállamok ambiciózus szakpolitikákat ültessenek át a gyakorlatba. Napjainkban, amikor civilizációnk hosszú távú fenntarthatósága a tét – a gazdasági válságtól is sújtva és számos szociális probléma fenyegetésében –, úgy tűnik, hogy a környezetvédelmi adózás lehet az egyik logikus eszköz a kihívások összefüggő és egymást kölcsönösen erősítő módon történő kezeléséhez. Ma inkább, mint a múltban bármikor, tere nyílhat a környezetvédelmi adók szélesebb körű alkalmazásának, valamint a környezetvédelmi adózásra nagyobb hangsúlyt helyező költségvetési szerkezetátalakításnak. Az előadás ezen kívül kitér az Unió e területtel összefüggő intézkedéseinek kulcsfontosságú elemeire (az energia- és járműadózásra), valamint áttekinti a Bizottság múltbeli és lehetséges jövőbeni kezdeményezéseit.

DINGS, Jos

Az Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetség (T&E) igazgatója

A közlekedési adók zöldítése

Az előadás a közlekedés környezetvédelmi adóztatásának több területét elemzi – köztük a tehergépkocsikra kivetett díjakat, a személyautók adóztatását és az üzemanyag-adókat –, összefoglalja a közlekedés árazásának hatásaira vonatkozó legújabb bizonyítékokat, valamint ismerteti az Európai Unió országaiban tapasztalható jelenlegi folyamatokat.

Walter Deffaa közgazdaságtudományi tanulmányokat folytatott a Tübingeni Egyetemen és a Berlieni Műszaki Egyetemen. Közgazdaságtani PhD fokozatát a Stuttgart-Hohenheim Egyetemen szerezte. A brüsszeli Európai Bizottságnál 1983 óta dolgozik, és 2009 júniusa óta az Adó és Vámunió Főigazgatóság főigazgatója. Korábbi beosztásai: a Belső Ellenőrzési Szolgálat főigazgatója (2004-2009), a Regionális Politika Főigazgatóság pénzügyi igazgatója (2003-2004), a Főtitkárság igazgatója (2001-2003), a Költségvetési Főigazgatóság igazgatója (1999-2001), illetve Wulf-Mathies uniós biztos kabinetfőnöke (1997-1999). Vendégprofesszorként oktatott a brugge-i Európai Főiskolán, Belgiumban (1999-2009); számos cikke jelent meg az uniós költségvetés és auditálás témájában.

Az Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetség (T&E) – amelynek 49 tagszervezete az Unió 21 tagországából kerül ki – Európa legjelentősebb olyan környezetvédő szervezete, amely kifejezetten a közlekedés témáin dolgozik. A légi közlekedés, a teherszállítás, a tisztább járműveket és üzemanyagokat eredményező szabványok, valamint az európai infrastruktúrák díjképzése és beruházási politikái egyaránt a T&E tevékenységi körébe tartoznak. Igazgatóként Jos Dings felelős a szervezet stratégiájáért, a személyzeti ügyekért, a finanszírozás biztosításáért és a T&E külső képviseletéért. Jos Dings 2004 óta az Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetség munkatársa, azt megelőzően a CE Delft környezetvédelmi tanácsadó cégnél dolgozott a közlekedési részleg vezetőjeként. A Delfti Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnöki diplomát.

Søren Dyck-Madsen szakértői tevékenységének fő témái: éghajlatvédelem, energiaügyek, energiahatékony épületek, a megújuló energiaforrások energia-rendszerekbe történő integrációja, az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezmény (UNFCCC) éghajlatvédelmi folyamata, valamint a környezetvédelem piaci alapú eszközeinek (pl. adók, díjak, kereskedési rendszerek) alkalmazása Dániában és az Európai Unióban. Søren Dyck-Madsen e szakterületeken tagja számos dániai

munkacsoportnak és irányító bizottságnak, továbbá az Európai Környezetvédelmi Iroda (EEB) Környezetvédelmi Költségvetési Reform és Építésügyi munkacsoportjainak, és az Európai Épületteljesítmény Intézet (Buildings Performance Institute Europe) tanácsadó bizottságának. Számos tájékoztató kiadványt írt a dániai környezetvédelmi adóreformról.

DYCK-MADSEN, Søren

A Dán Ökológiai Tanács éghajlat- és energiapolitikai szakértője

Dán tapasztalatok és tanulságok a zöld adóreformok területén

Dániában a környezetvédelmi adóztatás immár 15 éve áll a politika reflektorfényében – pozitív vagy negatív értelemben. Az 1994 és 1998 közötti időszakban jelentős adóztatási hangsúlyváltás történt, és a zöld adók nem megfelelő kezelése komoly szerepet játszott a 2001. évi kormányváltásban. Ennek fő oka a nyilvánvaló előnyök nem kielégítő kommunikációja volt, amely rengeteg félretájékoztatásnak nyitott teret. A legutóbbi évekig nem volt könnyű feladat a zöld adóreform témáját felvetni Dániában; azonban mára ez a helyzet megváltozott. Az e tapasztalatokból levonható tanulságok lényege, hogy pontos és könnyen érthető magyarázatok szükségesek, és hogy megfelelően kezelni kell a környezetvédelmi adóreformok kommunikációs nehézségeit. (Hivatkozás az Európai Zöld Költségvetés Projekt 2009. évi madridi konferenciájának előadására: http://www.old.ecocouncil.dk/download/091126_green_taxation_madrid.pdf)

Fülöp Sándort 2008. május 26-án választották meg Magyarország első Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett jogász (1982) és pszichológus (1987) diplomát. Az 1984 és 1991 közötti években ügyészként dolgozott a Fővárosi Főügyészségen és a Legfőbb Ügyészségen. A Ruttner and Partners nemzetközi jogi irodánál töltött rövid időszakot (1993-1994) követően – Országgyűlési

Biztosnak történt megválasztásáig – Magyarország vezető nonprofit környezetvédelmi jogi irodája, a Környezeti Management és Jog Egyesület (EMLA) igazgatójaként tevékenykedett. Az EMLA-nál végzett munkája során számos nemzetközi tisztséget is betöltött, és részt vett az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (UNECE) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezménye (az Aarhusi Egyezmény) megszövegezésében. Fülöp Sándor 2002 és 2008 között tagja volt az Aarhusi Egyezmény Jogkövetési Bizottságának. Egyetemi előadóként 1997 óta oktat környezetvédelmi jogot.

FÜLÖP Sándor

a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztos

A zöld államháztartási reform kommunikációja – a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának tapasztalatai

Magyarországon a környezetvédelmi törvény 1995 óta rendelkezik arról, hogy el kell végezni az állami költségvetés stratégiai környezeti vizsgálatát. Azonban nem hozták létre sem a jogi eljárást („környezetvédelmi elemzés”), sem pedig a végrehajtási szabályokat, továbbá semmilyen gyakorlat sem alakult ki erre vonatkozóan az elmúlt 15 év során. 2009-ben a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának Hivatala elemzéseket és ajánlásokat adott ki egy sor költségvetéssel és országos tervekkel, koncepciókkal kapcsolatos kérdésben (pl. állami költségvetés, a MÁV hálózati terve, a Zöld Beruházási Rendszer, a nemzeti génbankok fenntartásával kapcsolatos költségvetési helyzet, a Tisza árvízvédelmi szabályozásának országos programja). Mindezekben az esetekben azt tapasztaltuk, hogy a környezetvédelmi törvény stratégiai környezeti vizsgálatra vonatkozó rendelkezése fölött egyszerűen elsiklottak. Ennek következtében rendszeresen

elhanyagolták a környezetvédelmi szempontokat a felsorolt jogalkotási és hosszú távú tervezési eljárások során. Az Országos Környezetvédelmi Tanács és a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács segítségével az Országgyűlési Biztos Hivatala kampányt indított e helyzet megváltoztatása érdekében.

GÖRRES, Anselm

A ZMM Zeitmanager München GmbH alapító igazgatója és a Német Zöld Költségvetés Szövetség elnöke

Az új helyzetek új eszközöket és módszereket igényelnek

Az euróválság előtérbe állítja a fenntartható államháztartások szükségességét, és új lehetőséget teremt a költségvetések zöldítésére.

Bizonyos értelemben mindannyian Görögország vagyunk. Számos európai állam a lehetőségei határán túl élt, és túlságosan igénybe vette hitelképességét – úgy a nemzetközi tőkepiacok, mint saját állampolgárai vonatkozásában, a környezettől nem is beszélve. Láthatóvá vált, hogy nem fenntarthatóak azok a szakpolitikák, amelyek nagy hiányokra és nagyarányú eladósodottságra alapoznak, már csak azért sem, mert kormányokat és egész országokat tesznek rendkívül sebezhetővé a piacok nyomásával szemben.

Ahhoz, hogy visszatérhessünk egy fenntarthatóbb útra, az államoknak csodát kell tenniük: nagyobb pénzügyi fegyelmet és megszorításokat kell érvényesíteniük, ugyanakkor meg kell őrizniük a gazdasági növekedést, és minden eszközzel meg kell akadályozniuk a recessziót.

A zöld költségvetési reform része lehet a megoldásnak. Ezen az úton fontos első lépés lehet azoknak a támogatásoknak a leépítése, amelyek pénzügyileg és ökológiailag egyaránt kockázatosak, s ezt követheti második lépésként a környezetvédelmi adók emelése.

Azonban a költségvetési eszközök csupán az egyik – bár fontos – részét jelentik a megoldásnak. Szükségünk van két további elemre: először is egy zöldebb, tisztább és méltányosabb kapitalizmus átfogó jövőképe. Ez az „ökosztrójka” a gazdaság egészének átépítését jelenti, beleértve az ipari termelést, a személyszállítási és teherfuvarozási rendszereket, a lakásügyet, a mezőgazdaságot, az erdőgazdálkodást és a halászatot is. Egy ilyen bátor átalakítás számos új beruházást és munkahelyet hozna létre.

A másik elem pedig az értékek: nem új értékekre van szükségünk, hanem arra, hogy visszatérjünk azokhoz a nagyon egyszerű, jó öreg értékekhez, amelyeket

1959–1971 Iskolák: Frankfurt/Main, St. Blasien, Des Moines (Iowa, USA), és München, Bajorország

1972–1978 Közgazdaságtudományi tanulmányok Heidelbergben és Genfben

1978–1984 A közgazdaságtan egyetemi docense Heidelbergben, Stuttgartban és Münchenben

- Doktori értekezés a munkaidő-csökkenésről (heti 35 órára)

- Szakmai gyakorlat a Nemzetközi Valutaalpnál a nemzetközi szabadkereskedelmi megállapodások területén

1984–1991 Vállalatvezetési tanácsadó a McKinsey & Co. müncheni irodájánál; ügyfelei közé tartoztak többek között az Allianz, a Daimler-Benz,

a Deutsche Bahn, a Grundig, a Krupp és a Siemens

1991–1994 Vezetői felvásárlás Kelet-Németországban: befektető az Elpro Csoportban; a TGA Berlin GmbH igazgatója (500 alkalmazottal és 40 millió eurós forgalommal a legnagyobb épületgépészeti vállalat Kelet-Németországban)

1994–1996 Szakosodott vállalatvezetési tanácsadó partner Münchenben; ideiglenes és válságmenedzsment

1996 óta: a ZMM Zeitmanager München GmbH alapító ügyvezető igazgatója; a cég Németország egyik vezető ideiglenes menedzsment szolgáltatója, az alábbi szolgáltatásokkal:

- ideiglenes vezetők (Rent a Manager)
- projektvezetők, szakértők és tanácsadók (Rent a Consultant)
- gyors munkaerő-felvétel állandó állásokba humánerőforrás-alapból (QuickHire®)

Gabi Hildesheimer a Svájci Hálózat a Fenntartható Gazdaságért (Öbu) társigazgatója. Egyetemi biológia tanulmányai idején a Zürichi Művészeti Egyetemen dolgozott, mint vizuális kommunikációs asszisztens. Gabi Hildesheimer az Öbu díjának első alkalommal történt odaítélése (1999) óta tagja a zsűrinek, s e munkája során már több száz fenntarthatósági jelentést vizsgált meg.

a kisgyermeknek is tanítunk az óvodában: Ne vedd el azt, ami nem a tiéd!, Ne hagyd szemetet magad után!, Ne használd ki a gyengédséget! és így tovább. Ezeket a gyermekeknek szóló szabályokat együtt kell alkalmazni olyan, felnőttekre vonatkozó szabályokkal, mint például: Ne végy fel több kölcsönt, mint amit vissza tudsz fizetni!, Ne adj kölcsön több pénzt, mint amennyinek az elvesztését megengedheted magadnak!, Ne árulj olyan termékeket, amelyekhez te magad nem értesz!

HILDESHEIMER, Gabi

A zürichi székhelyű Svájci Hálózat a Fenntartható Gazdaságért (Öbu) igazgatója

A vállalatok kommunikációs tevékenysége a fenntarthatóságról: jó és rossz példák fenntarthatósági jelentésekre

Az Öbu 1999 óta rendszeresen kiadja a Legjobb Fenntarthatósági Jelentés Díjat; így történt ez legutóbb 2009-ben is (lásd: <http://www.oebu.ch/de/artikel.php?id=534>). A Globális Jelentéstételi Kezdeményezés (Global Reporting Initiative – GRI) keretrendszernek (<http://www.globalreporting.org/ReportingFramework/G3Online/>) megfelelően elvégzett alapos és szisztematikus értékelést követően a jelentések egy zsűri elé kerülnek, amely átfogóbb nézőpontból közelíti meg a benyújtott dokumentumokat. E második értékelési forduló során az alábbi kulcskérdéseket vizsgálják: A jelentésben szereplő információk vajon teljes körűek, lényegbevágóak, összefüggőek és logikusak-e? A jelentést az adott célcsoportnak megfelelően alakították-e ki? Az általános benyomás pozitív-e?

Az elmúlt évek során a bírálóbizottság igen sok vállalati fenntarthatósági jelentést tekintett át – amelyek között voltak jó és rossz dokumentumok is. Az előadás több jelentést elemezve mutat be példákat arra, hogy melyek lehetnek a fenntarthatósági kommunikáció hasznos és sikeres eszközei – egyebek mellett olyan témákat illetően is, mint amilyen a zöld költségvetési reform.

HONTELEZ, John

A brüsszeli székhelyű Európai Környezetvédelmi Iroda (EEB) főtitkára

Európa 2020 és a környezetvédelmi pénzügyi reform

Az Európai Bizottság 2010 márciusában javasolta az Európa 2020 Stratégiát a Lisszaboni Stratégia utódként. Az erőforrás-hatékony Európa előmozdítása érdekében felszólít „a környezetileg káros támogatások fokozatos megszüntetésére, olyan módon, hogy a kivételeket a szociálisan rászorulóakra korlátozzák”. A nemzeti adórendszerek „növekedésbarátabbá” tétele céljából a Bizottság arra ösztönzi a tagországokat, hogy „az adórendszerek zöldítése keretében az adóterheket az élők munkáról helyezték át az energiaadókra és a környezetvédelmi adókra”. Ez biztatóan hangzik, azonban a nagy kérdés az, hogy mit tud – és hogy mit fog – a Bizottság tenni annak érdekében, hogy meg is valósuljon. A Bizottság mindeddig bátortalan magatartást tanúsított ezekben az ügyekben, amit részben belső okok magyaráznak, részben pedig egyes olyan tagállamok nyomásgyakorlása, amelyek úgy vélik, hogy az adópolitikának mindenképpen teljes mértékben nemzetinek kell maradnia. Hogyan törhetünk ki ebből a patthelyzetből? Fontos, hogy építsünk arra a társadalmi konszenzusra, amelyet a környezetvédelmi pénzügyi reformot támogató környezetvédők, szociális és fejlesztési célú civil szervezetekből, valamint szakszervezetekből álló Tavasz Szövetség (Spring Alliance) alakított ki. www.eeb.org, www.springalliance.eu

KARAGOUNIS, Ion

A Svájci Alapítvány a Környezetvédelmi Menedzsmentért (Pusch) ügyvezető igazgatója

Hogyan kommunikáljuk a környezetvédelmi témákat – alapok és tapasztalatok

- Különböző témák – különböző kommunikációs módok
- Melyek a könnyű témák, és melyek a nehezek? És miért?
- Hogyan kezelhetők a negatív üzenetek, például valamilyen új adó bevezetése?
- Példák a Pusch által megvalósított különböző típusú kampányokra
- Levonható tanulságok és következtetések a környezetvédelmi pénzügyi reform kommunikációjához

John Hontelez tagja az Európai Bizottság tanácsadó testületének, az Adminisztratív Terhek Csökkentéséért Dolgozó Magas Szintű Csoportnak (amelynek elnöke Edmund Stoiber).

Tagja (a környezetvédő civil szervezetek megbízásából) az Aarhusi Egyezmény Irodájának (az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának, az UNECE egyezménye a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról)

1986-1996: A Föld Barátai Nemzetközi Szervezetének (Friends of the Earth International) elnöke

1988-1996: A Milieukontakt Oost Europa alapítója és elnöke, valamint 2002-ig az Igazgatótanács tagja

1991-1996: A Nairobi Nemzetközi Környezetvédelmi Kapcsolattartó Központ (Environmental Liaison Centre International) Végrehajtó Bizottságának tagja

1984-1989: Az Európai Parlament egyik képviselőjének asszisztense

1973-1984 Vezető hollandiai atomenergia-ellenes aktivista

1983–1988 Geofizika tanulmányok a zürichi Svájci Szövetségi Műszaki Egyetemen (ETH)

1992 Doktori vizsga

2003–2004 Posztgraduális tanulmányok (Felsővezetői MBA) a St. Galleni Egyetemen (HSG)

Munkahelyek:

1993–1994 Tudományos munkatárs, Laboratorio Studi Ambientali, Dipartimento del Territorio, Lugano

1994–1999 A zürichi székhelyű Svájci Szövetség a Víz- és Levegőtisztaság Védelméért (VGL) ügyvezető igazgatója

2000-től A zürichi székhelyű Svájci Alapítvány a Környezetvédelmi Menedzsmentért (Pusch) ügyvezető igazgatója. www.karagounis.ch

Dr. Kiss Károly a Budapesti Corvinus egyetem docense, 1997 óta környezetgazdaságtant és környezetpolitikát tanít. Egyetemi pályáját megelőzően legtovább (húsz évig) a Magyar Tudományos Akadémia Világgazdasági Kutató Intézetében dolgozott. Legfontosabb kutatási területei: a környezetpolitika formálása makrogazdasági szinten, környezetvédelmi adózás, ökológiai adóreform, környezetileg káros támogatások, környezetbarát közlekedés és energia-politika, a környezetvédelem világgazdasági összefüggései.

1990 óta folyamatosan együttműködik az egyik legseresebb hazai környezetvédelmi szervezettel, a Levegő Munkacsoporttal; a Levegő Munkacsoport szakértői testületének vezetője. Publikációs listáján 270 tétel található, köztük egy tucat könyv, több mint száz szakmai folyóiratcikk és számtalan publicisztikai jellegű írás.

KISS Károly

a Budapesti Corvinus Egyetem docense

A közlekedés valódi költségei Magyarországon

A közlekedés társadalmi mérlegéről szóló tudományosan megalapozott adatok elengedhetetlenek ahhoz, hogy a kormány és az önkormányzatok helyes döntéseket hozzanak a közlekedési beruházásokról és a közlekedés árazásáról (adók, díjak stb.). Az utóbbi években a különböző szakértői csoportok jelentősen eltérő álláspontot foglaltak el ebben a kérdésben. A környezetgazdászok adatai számos esetben nagyságrenddel különböztek a közlekedési közgazdászok nagy részének adataitól. Ennek a helyzetnek a megváltoztatása érdekében a közlekedési tárca megbízta a két irányzat egy-egy szakértői csoportját, hogy készítsenek egy közös tanulmányt a témáról, arra törekedve, hogy a lehető legnagyobb mértékben közelítsék álláspontjukat. Az elkészült tanulmány a kibővített államháztartási mérleget mutatja be számszerűen a közúti és vasúti személy- és áruszállításra vonatkozóan a következő adatokkal: az államháztartás közvetlen és közvetett kiadásai, a költségvetésen kívüli támogatások, a környezeti, egészségi és egyéb külső költségek, valamint a pozitív externáliák. A tanulmány végső következtetése szerint az államháztartási mérleg egyenlege kizárólag a személygépkocsi-közlekedés esetében mutat pozitív értéket, minden más szállítási mód esetében ez negatív. A kibővített államháztartási mérleg egyenlege azonban már mindenütt negatív. A tanulmány szerzői: Albert Gábor, Békefi Mihály, Kövesdi István és Vörös Attila (Közlekedéstudományi Intézet, www.kti.hu), valamint Lukács András, Horváth Zsolt, Kiss Károly, Pavics Lázár, Pál János és Szabó Zoltán (Levegő Munkacsoport, www.levego.hu).

Zöld gazdaságélénkítés Magyarországon

Egy kutatási megbízás keretében a Levegő Munkacsoport környezetgazdászai kidolgozták a válságos helyzetben lévő magyar gazdaság stabilizálásának környezetbarát változatát. A javaslatok egyrészt a költségvetés bevételeinek a növelésére irányulnak: a környezetvédelmi adók növelése és a környezetileg káros támogatások megvonása révén. Ezekből csökkenthető a munkáltatói tb-járulék és közvetlenül is mérsékelhető a költségvetési hiány. Másrészt áttekintjük, hogy a „zöld gazdaság” egyes szektorai hogyan tudnak hozzájárulni a válság kezeléséhez. Mit lehet tenni az energiahatékonyság és épületszigetelés, a megújuló energiák termelése, a környezetbarát mezőgazdaság és a hulladékgazdálkodás terén.

KOSONEN, Katri

az Európai Bizottság Adó és Vámunió Főigazgatóságának főtanácsosa

Tanulmány a cégautók adóztatásáról az Európai Unióban

A tanulmány – amelyet a Copenhagen Economics (a világ egyik vezető közgazdasági kutatóintézete) készített az Európai Bizottság megbízásából – azt vizsgálja, hogy az Európai Unió tagállamai milyen mértékben támogatják adórendszerük révén a cégautókat, valamint hogy ez a gyakorlat milyen költségvetési, környezeti és gazdasági következményekkel járhat. A tanulmány megállapítása szerint a cégautók aluladóztatása általánosan elterjedt az Európai Unióban, és az ebből fakadó költségvetési veszteségek az Unió egészét tekintve elérhetik az 54 milliárd eurót (a GDP 0,5%-át). A cégautók az EU személygépkocsi-állományának több mint 50%-át teszik ki. Kedvezményes adóztatásuk növeli a járművek számát, ösztönzi az autóhasználatot, valamint előnyben részesíti a nagyobb méretű (és szennyezőanyag-kibocsátású) személygépkocsikat. Ezek összesített hatásaként a széndioxid-kibocsátás a becslések szerint 4–8%-kal magasabb, mint semleges adóztatás esetén lenne. A tanulmány az Európai Bizottság Adóügyi és Vámunió Főigazgatósága Adóügyi Tanulmányainak 22. köteteként látott napvilágot, és a következő címen érhető el: http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/publications/services_papers/working_papers/index_en.htm

LANG, Kerryn

Kutatásvezető, Globális Kezdeményezés a Támogatásokról (Global Subsidies Initiative – GSI), Nemzetközi Intézet a Fenntartható Fejlődésért (IISD)

Útiter a fosszilis tüzelőanyag-támogatások reformjához

A fosszilis tüzelőanyag-támogatások – amelyek nagyságát a GSI megközelítőleg évi 500 milliárd dollárra becsüli – lényegükben fakadóan károsak a környezetre: elősegítik a fosszilis tüzelőanyagok fokozott kitermelését és felhasználását, ösztönzik a pazarló energiafogyasztást, növelik az üvegházhatású gázok kibocsátását, és torzítják az energiaipari befektetői környezetet. Ilyen módon a gazdaságokat a fosszilis tüzelőanyagoktól való tartós függés helyzetébe zárják, s közben korlátokat

Katri Kosonen az Európai Bizottság Adóügyi és Vámunió Főigazgatóságának főmunkatársa és közgazdász. Ezt megelőzően Finnországban dolgozott a Környezetvédelmi Minisztériumban, a Munkaügyi Gazdaságkutató Intézetnél (Labour Institute of Economic Research), valamint a Helsinki Egyetem Közgazdaságtan Tanszékén. Katri Kosonen a Helsinki Egyetemen szerzett közgazdaságtani posztgraduális diplomát (VTL).

Kerryn Lang koordinálja a GSI fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos fő kutatási programját. Ennek keretében kutatják a fosszilis tüzelőanyag-támogatásokkal összefüggő ellentétes hatású problémákat, valamint technikai kutatási projekteket menedzselnek, például országtanulmányokat a termelői támogatások számszerűsítése céljából. Kerryn Lang ezen kívül figyelemmel követi és tanácsaival támogatja a fosszilis tüzelőanyag-támogatások fokozatos megszüntetésére vonatkozó G20 kezdeményezést, valamint rendszeres szakpolitikai tájékoztatókat publikál aktuális kérdésekről.

Az IISD-hez (Nemzetközi Intézet a Fenntartható Fejlődésért) történt belépése előtt Kerryn Lang tanácsadóként dolgozott a genfi Nemzetközi Kereskedelmi Központban (UNCTAD / WTO – ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferencia / Kereskedelmi Világszervezet), valamint több éven át tevékenykedett Új-Zéland Környezetvédelmi Minisztériumának kereskedelem- és környezetpolitikai nemzetközi tanácsadójaként. Kerryn Lang a wellingtoni Victoria Egyetemen szerzett LLB és BA diplomákat, és ügyvédei sorába fogadta az új-zélandi Wellingtoni Felsőbíróság.

Lukács András geofizikus, több mint 30 éve foglalkozik környezetvédelemmel. A Levegő Munkacsoportnak (www.levego.hu) 1988-ban történt megalakulása óta a vezetője. Több mint 40 tanulmány szerzője vagy társszerzője. Több ezer alkalommal jelent meg a médiában. A környezetbarát közlekedésért dolgozó egyik legismertebb nemzetközi civil szervezet, a Közlekedés- és Fejlesztéspolitikai Intézet (ITDP) Európai Tagozatának alelnöke, valamint a Zöld Költségvetés Európának nemzetközi projekt irányító testületének tagja. A környezet- és természetvédő társadalmi szervezetek képviselője a Gazdasági és Szociális Tanácsban. Szakterületei az ökoszociális államháztartási reform és a fenntartható közlekedés.

A környezet- és természetvédő társadalmi szervezetek képviselője a Gazdasági és Szociális Tanácsban. Szakterületei az ökoszociális államháztartási reform és a fenntartható közlekedés.

emelnek a tiszta és megújuló energiákon alapuló technológiákba történő beruházásokkal szemben. Nem utolsó sorban pedig jelentős közpénzeket vonnak el más fontos területektől, például az egészségügytől, az oktatástól vagy az államadósság mérséklésétől.

A kormányok kezdik felismerni, hogy értelmetlen dolog az egyik oldalon adóztatni a széndioxid-kibocsátást, miközben a másik oldalon folytatják a fosszilis tüzelőanyagok támogatását. Amióta a G20 országok vezetői 2009 szeptemberében bejelentették, hogy kötelezettséget vállalnak a nem hatékony fosszilis tüzelőanyag-támogatások ésszerűsítésére és fokozatos megszüntetésére, összehangolt erőfeszítések történtek e káros támogatások megreformálására. Az átfogó támogatási reformot azonban továbbra is komoly – politikai és gyakorlati természetű – nehézségek hátráltatják.

Az előadás azokat az intézkedéseket körvonalazza, amelyek nemzetközi és nemzeti szinten nélkülözhetetlenek a reform útján való előrejutáshoz, és külön hangsúlyozza a fosszilis tüzelőanyagok kitermeléséhez nyújtott támogatások jobb megértésének szükségességét.

LUKÁCS András

A Levegő Munkacsoport elnöke

A zöld államháztartási reform kommunikációja Magyarországon

A Levegő Munkacsoport közel 20 éves tapasztalattal rendelkezik a zöld államháztartási reform terén. 1991 óta minden évben konkrét javaslatokat készít az állami költségvetéshez és az adótörvényekhez. Azóta az államháztartás ilyen átalakításának gondolata már számos hivatalos dokumentumban is megjelent, például a nemzeti környezetvédelmi programokban, a Nemzeti Éghajlatváltozási Programban, sőt a Pénzügyminisztérium egyes anyagaiban is. A sajtó is nemegyszer közölt tudósítást a témáról. Azonban amint konkrét intézkedésekre kerülne sor, erős érdekcsoportok nyomást gyakorolnak a kormányra, amely általában meghátrál. Az utóbbi években a Levegő Munkacsoport olyan konkrét intézkedések elérésére összpontosította a figyelmét (mint például a kamionok kilométer-arányos útdíja, ld. www.levego.hu/kamionstop), amelyek példáján a zöld államháztartási reformot látványosan el lehet magyarázni, jelentősen javítva az elfogadottságát.

MAYER, Erwin

Éghajlat- és energiapolitikai tanácsadó, Denkstatt, Bécs

Közvetlen demokrácia és ökológiai adóreform

Tökéletes ökológiai adóreform modelleket kommunikálni a politikai döntéshozók felé nem igazán ígéretes stratégia, mivel e döntéshozók a többnyire széndioxid- vagy energiaintenzív tevékenységeken alapuló érdekcsoportoktól függenek. Ebben a helyzetben segítséget jelenthetnek a vállalatok szövetségei, amelyek átlagukat tekintve zöldebbek, mint fizetett lobbicsoportjaik, valamint az állampolgárok, akik általában véve környezettudatosabbak és jobban foglalkoztatja őket az éghajlat-változás problémája, mint a választásokon leadott szavazataik sejtetik. Így – bár népszavazások során elutasítottak már ökológiai adóreformokat és más zöld reformokat (pl. 2000-ben Svájcban) – ez a módszer erőteljesebb és az embereket nagyobb mértékben bevonó nyilvános vitákhoz vezethet az ökológiai adóreformról, és végül zöldebb megoldásokat eredményezhet, mint amilyeneket a képviselői demokrácia képes biztosítani. Az előadásomban bemutatok néhány e témában készült közvéleménykutatást.

MOUNTFORD, Helen

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) Környezetvédelmi Igazgatósága, Párizs

Az OECD tevékenysége a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának felszámolása terén és G20 fejlemények

A G20 országok vezetői 2009 szeptemberében megállapodtak arról, hogy ésszerűsítik és fokozatosan megszüntetik azokat a nem hatékony fosszilis tüzelőanyag-támogatásokat, amelyek pazarló fogyasztáshoz vezetnek. Négy szervezetet – az OECD-t, a Nemzetközi Energiaügynökséget (IEA), a Kőolaj-exportáló Országok Nemzetközi Szervezetét (OPEC) és a Világbankot – kértek fel arra, hogy tanácsaikkal segítsék az energiatámogatások körének, valamint a fosszilis tüzelőanyag-támogatások felszámolása módjának meghatározását. A négy szervezet közös jelentéstervezetét 2010 áprilisában adták át a G20-ak pénzügyminisztereinek, a végleges jelentést pedig júniusban kapják kézhez a G20 országok vezetői.

Erwin Mayer a Bécsi Közgazdaságtudományi és Üzemgazdaságtani Egyetemen szerzett környezetgazdaságtani szakirányú mesterfokozatú közgazdász diplomát. Munkahely: Greenpeace CEE (Közép- és Kelet-Európa) 1997–2008

Tevékenység: Aktivista a nukleáris energia, az éghajlat- és energiapolitikák, a megújuló energiaforrások és a közlekedés témáiban.

Helen Mountford jelenleg a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) Környezetvédelmi Igazgatóságán a fosszilis tüzelőanyag-támogatásokra és a zöld növekedésre vonatkozó projektek felelőse. 1997 óta dolgozik az OECD-nél, és 2006 óta az Éghajlatváltozás, Természeti Erőforrások és Környezetvédelmi Kilátások Osztály vezetője. A tavalyi év októberétől 2010 áprilisáig az OECD Környezetvédelmi Igazgatóságának megbízott igazgatóhelyetteseként tevékenykedett. Az OECD-nél végzett munkája során egyebek mellett vezető szerepet játszott a 2001. évi és a 2008. évi Környezetvédelmi Kilátások című OECD jelentések elkészítésében, valamint a víz-árazásra, a biodiverzitási ösztönző intézkedésekre, a piaci alapú eszközökre és a környezetileg káros támogatások reformjára vonatkozó szakpolitikák elemzésében.

Az OECD-hez történt belépése előtt Helen Mountford egy helyi újrahasznosító vállalatot irányított az Egyesült Királyságban, valamint egy környezetvédő civil szervezetnél dolgozott Ausztráliában. Helen Mountford az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok kettős állampolgára; mesterfokozatú környezetgazdaságtani diplomáját a University College London (UCL) egyetemen, szintén mesterfokozatú környezetgazdálkodási diplomáját pedig a Melbourne-i Egyetemen szerezte.

Frans Oosterhuis több mint 25 év szakpolitika-orientált alkalmazott kutatási tapasztalattal rendelkezik egy sor környezetvédelmi témában. Az utóbbi időszakban kutatási szakterületei közé tartozott egyebek mellett a közgazdasági eszközök környezetpolitikai felhasználása és eredményessége, a konkrét szakpolitikák és eszközök hatása az innovációra és a tisztább technológiák elterjedésére, a környezetvédelmi szempontból káros támogatások, valamint az Európai Unió

környezetpolitikájának megvalósítása és hatásai.

Az előadás ismerteti az OECD utóbbi időszakban e témában végzett néhány tevékenységét, továbbá bemutatja azokat a fejleményeket a G20-ak körében, amelyek a fosszilis tüzelőanyag-támogatások azonosítására, ésszerűsítésére és fokozatos megszüntetésére irányuló országtervekkel kapcsolatosak.

OOSTERHUIS, Frans

Az Amszterdami Szabadegyetem Környezettudományi Intézetének (IVM) vezető kutatója

Energiatámogatások: káros vagy ártatlan?

Az energiatámogatások mindenütt megtalálhatóak, és oly sok más közönséges dologhoz hasonlóan ezek jelenlétét is gyakran magától értetődőnek tartjuk. Ha tudni akarjuk, hogy környezetvédelmi szempontból károsak-e vagy sem (és ha igen, mi velük a teendő), akkor részletesen meg kell vizsgálnunk az eredetüket, a jellemzőiket és a működésüket. Az ilyen elemzések során felmerülő bonyodalmak szemléltetése céljából előadásomban ismertetek néhány energiatámogatást. Kiderül, hogy nem minden energiatámogatás szükségszerűen káros a környezetre. Közülük azonban sok támogatás könnyen megszüntethető vagy megreformálható lenne – ami valamennyi környezetvédelmi előnyt bizonyosan eredményezne, mégpedig komoly hátrányos következmények nélkül.

PÁL János

a Levegő Munkacsoport témavezetője

Ingyanfejlesztés – A győztes mindent visz?

Gazdasági eszközök a fenntartható területfejlesztéshez Magyarországon

A rendszerváltás után az ingatlanfejlesztés volt az egyik legbiztonságosabb és legtöbb (extra)profitot ígérő befektetés Magyarországon. A fejlesztések – kétségtelen kedvező hatásuk mellett – rengeteg társadalmi költséggel jártak. Ez a felkészületlenségünkkel, a többször foltozgatott, nehezen áttekinthető szabályozással és a közérdeket csak ímmel-ámmal szolgáló, hiányos gazdasági eszközökkel magyarázható. A gazdasági eszközök arányos alkalmazása segíthet a közérdek jobb érvényesítésében, a fenntartható területfejlesztésben.

PAVICS Lázár

ny. pénzügyminisztériumi szakfőtanácsos; a Levegő Munkacsoport szakértője

A közlekedés valódi költségei Magyarországon

Zöld gazdaságélénkítés Magyarországon

Lásd Kiss Károlynál!

Pál János 2004 óta környezetgazdaságtani kérdésekkel, illetve a mesterséges vegyi anyagokkal foglalkozik a Levegő Munkacsoport témavezetőjeként. Az államháztartási kérdésekkel kapcsolatban több kiadvány elkészítésében is közreműködött: 2009 – Gazdasági eszközök a fenntartható területfejlesztéshez (http://levego.hu/kiadvanyok/gazdasagi_eszkozok_a_fenntarthato_teruletfejleszteshez); 2007 – a PPP (Public-Private Partnerships) – Trick or Opportunity? (http://levego.hu/kiadvanyok/ppp_public_private_partnerships_trick_or_opportunity); 2006 – A városi terjeszkedés valódi költségei (http://levego.hu/kiadvanyok/a_varosi_terjeszkedes_valodi_koltsegei)

2005 – Tiltandó támogatások (http://levego.hu/kiadvanyok/tiltando_tamogatások)

Az externális hatásokkal foglalkozó szakértőként vesz részt a közlekedés hazai társadalmi mérlegének felmérését végző kutatócsoport munkájában.

1961: közgazdász oklevél a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen

1957–1961: gazdasági tervező a Csepel Művekben

1961–1990: az Országos Tervhivatal osztályvezető-helyettese

1970–1975: a belgrádi nagykövetség gazdasági együttműködésért felelős első titkára

1975–1990: az Országos Tervhivatal Pénzügyi Szabályozók Főosztályának főosztályvezető-helyettese, ahol a rendszerváltás pénzügyi szabályozását gyakorlatilag végrehajtották

1990–1998: a Pénzügyminisztérium szakfőtanácsosa

1998 óta: a Levegő Munkacsoport vezető szakértője az ökoszociális államháztartási reform témakörében

Számos tanulmány szerzője, illetve társszerzője a zöld költségvetés témakörében. Az első ilyen jellegű hazai tanulmányt 1991-ben készítette dr. Kiss Károllyal közösen a Levegő Munkacsoport felkérésére, az MTA Világgazdasági Kutatóintézetében, OTKA pályázat keretében.

Maryvonne Phantarangsi két évet töltött Skóciában, ahol az Aberdeeni Egyetemen szerzett közgazdász diplomát. Ezt követően a Sorbonne Egyetemen folytatott környezetgazdaságtani tanulmányokat. Maryvonne Phantarangsi 2009 óta dolgozik közgazdászként a francia Környezetvédelmi Minisztériumban, fő feladata a környezetpolitikák vállalkozásokra gyakorolt hatásainak értékelése. Érdeklődési területei közé tartoznak egyebek mellett a zöld növekedés, a globális helyreállítási tervek, a környezeti teljesítmény és a káros támogatások kérdésköre.

Jerzy Pieńkowski munkája során a fenntartható fejlődés témakörébe tartozó ügyekkel foglalkozik az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságának közgazdasági főosztályán. Jerzy Pieńkowski a Varsói Közgazdaságtudományi Egyetemen szerzett PhD tudományos fokozatot közgazdaságtanból.

PHANTARANGSI, Maryvonne

A francia Környezetvédelmi, Energiaügyi, Fenntartható Fejlődési és Tengerügyi Minisztérium Fenntartható Fejlődési Főigazgatóságának vállalati és környezetpolitikai felelőse

Környezetileg káros támogatások a közlekedésben és azok környezeti hatásai Franciaországban

Az utóbbi néhány évben a francia kormány gyakran hangsúlyozza a káros támogatások problémáját. A környezet „zölden” tartása olyan döntés, amely maga után vonhatja bizonyos káros támogatások megszüntetését vagy átértékelését. Ez magyarázza a káros támogatások leépítésére irányuló döntéshozatali törekvéseket, ami több ágazatot is érinthet. Remélhetőleg ezek az intézkedések számos környezeti, társadalmi, gazdasági haszonnal járnak majd. Az előadás röviden áttekinti a káros támogatások közgazdasági elméletének alapelveit, majd ismerteti a franciaországi káros támogatások néhány esetét a légi, tengeri és közúti közlekedésben, értékelve azok környezeti hatásait, zárásként pedig felvázolja a támogatások franciaországi felszámolásának soron következő politikai lépéseit.

PIEŃKOWSKI, Jerzy

A brüsszeli székhelyű Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságának tisztviselője

A környezetileg káros támogatások felszámolásának lehetősége – az Európai Bizottság álláspontja

A környezetileg káros támogatások felszámolása az Európai Unió fenntartható fejlődési programjának része. Ezeknek a támogatásoknak a megszüntetését szorgalmazza a Lisszaboni Stratégia, az EU Fenntartható Fejlődési Stratégiája és 6. Környezetvédelmi Akcióprogramja. Az utóbbi években az Európai Bizottság arra törekedett, hogy a környezetileg káros támogatások fokozatos felszámolása váljon az ágazati politikák részévé. Ez történt egyebek mellett a Közös Agrárpolitika felülvizsgálatának részeként, a közlekedés- és energiapolitika zöldítése során, valamint a halászati politika tervezett reformjánál. Az a tény, hogy a környezetileg

káros támogatások felszámolását tartalmazza az Európa 2020 stratégia az „Erőforrás-hatékony Európa” kezdeményezés részeként, és hogy az államháztartásokat rendbe kell tenni a válság után, lehetőséget nyújt arra, hogy felgyorsuljon ezeknek a támogatásoknak a reformja.

PODMANICZKY László

egyetemi docens, a Szent István Egyetem Környezet- és Tájgazdálkodási Tanszékének vezetője

A mezőgazdasági támogatások célja tekintetében jelentős változások mentek végbe az 1990-es évektől kezdődően: a hangsúly a termelés fokozását elősegítő támogatásoktól egyre inkább a mezőgazdaság nem termelési funkcióit „díjazó” agrár-környezetvédelmi juttatások irányába tolódott el. Így a támogatás „kétpillérűvé” alakult. Az EU-ban az agrártámogatásoknak ma két eltérő jellegű csoportja létezik: a régi típusú, termeléshez kötött, ún. 1. pilléres támogatások, illetve az új típusú, a környezetorientált gazdálkodási rendszerekhez és a vidékfejlesztéshez kapcsolódó 2. pilléres kifizetések.

A támogatási típusok megítélésekor környezetileg károsnak ítéljük meg azokat a mezőgazdasági támogatásokat, melyek: a mezőgazdasági erőforrások kimerítését, túlhasználását, a környezet átalakítását ösztönzik az intenzív termelés elősegítésével, egy-egy kivételezett csoport jövedelempozícióját javítják, esetleg a köz rovására, tájfajták, hungarikumok kiszorítását ösztönözve csökkentik a diverzitást, csökkentik a társadalmi kohéziót és a vidék eltartóképességét, a tranzakciós költségek növelésével megnehezítik a vidéken élők többségének helyzetét.

Az előadás bemutatja a jelenlegi agrártámogatások értékelésére alkalmazott módszert, mely arra a szomorú eredményre vezetett, miszerint Magyarországon az agrár-támogatások jelentős része legalábbis megkérdőjelezhető a környezeti hatások szempontjából.

Podmaniczky László a Szent István Egyetem Környezet- és Tájgazdálkodási Intézetében dolgozik, jelenleg mint egyetemi docens és az intézet igazgatóhelyettese, valamint a Környezetgazdaságtani tanszék vezetője. Az utóbbi 10 évben leginkább az intézetben folyó, a mezőgazdasági földhasználati tervezéshez és az agrár-környezetgazdálkodási programokhoz kapcsolódó kutatási munkákat koordinálta. Aktív közreműködője volt a környezetgazdálkodási agrármérnök 5 éves szak megalapításának és elindításának. 2005-ben „nemzeti szakértőként” egy évet az Európai Unió Közös Kutatási Központjánál (Joint Research Center), Olaszországban (Isprában) dolgozott.

Politikai pályája:

2004. november–2010. február: Az Európai Unió tudományos és kutatási biztosa

2004. május–2004. november: Az Európai Unió „árnyék” bővítési biztosa, fél éven át megosztva a tárcát Günther Verheugen biztossal

2002–2004: A Szlovén Köztársaság európai ügyek minisztere

1998–2004: Szlovénia EU-csatlakozási tárgyalócsoportjának vezetője

2001–2002: A szlovén miniszterelnöki kabinet miniszteri tanácsosa

Szakmai pályája:

1993–2001: A szlovéniai ljubljanoi Makroökonómiai Elemzési és Fejlesztési Intézet igazgatója

1988–1993: A ljubljanoi Gazdaságkutató Intézet vezető tudományos kutatója

1984–1987: A ljubljanoi Gazdaságelemzési és Fejlesztési Intézet igazgatóhelyettese

Az 1991 és 2004 közötti időszakban a ljubljanoi Egyetem Jogtudományi Karán a statisztika és a gazdaságtan részmunkaidős egyetemi docense

Egyéb tevékenységei:

2009: A belgiumi Ghenti Egyetem díszdoktora (doctor honoris causa)

2008: A London Imperial College tiszteletbeli tudományok doktora

Tanulmányai:

1993: Közgazdaságtani PhD fokozat a szlovéniai ljubljanoi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán

1989: Mesterfokozatú diploma a ljubljanoi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán

1983: Kitüntetéses közgazdaságtani diploma a ljubljanoi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán

POTOČNIK, Janez

Az Európai Unió környezetvédelmi biztosa

Az Európa 2020 stratégia és a környezetileg káros támogatások felszámolása (videoüzenet)

Az Európai Unió környezetvédelmi biztosaként Janez Potočnik az erőforrás-hatékonyságot, a biodiverzitás-vesztés megállítását és a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtását választotta mandátuma három fő prioritásául. E törekvések támogatják az EU 2020 Stratégiában rögzített átfogóbb uniós célkitűzéseket, amelyek egy új, fenntartható, intelligensebb, zöldebb és erőforrás-hatékonyabb gazdaság megvalósítására, valamint a környezetvédelmi innováció, a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzésére irányulnak. Janez Potočnik üzenetében ismerteti arra vonatkozó nézeteit, hogy milyen irányokat kell követnünk e célok elérése érdekében, hogy az intelligens szabályozás, az ösztönzők és a piaci alapú mechanizmusok megfelelő keverékét alkalmazva előmozdítsuk az öko-innovációt, a fenntartható fogyasztást és termelést, valamint a környezetvédelmi szempontból káros támogatások megszüntetését.

PRIBYL, Pavel

A Közép- és Kelet-Európai Bankfigyelő Hálózat közlekedésügyi koordinátora, Prága

Be nem teljesült lehetőség: az EU finanszírozás és a kohéziós politika többet tehetne a fenntartható éghajlat- és energiapolitikai fejlesztésekért Közép- és Kelet-Európában

Az Európai Unió Strukturális és Kohéziós Alapjai rendelkeznek azzal a lehetőséggel, hogy katalizálják az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságokra történő átállást Közép- és Kelet-Európában. Azonban egy ilyen átállás kilátásai egyelőre távoliak. A megújuló energia és energiahatékonysági projektek esetében továbbra is lassú az uniós pénzügyi források felhasználási üteme, még ha folyamatosan nő is a finanszírozási igény. Ez csalódást keltő fejlemény, mivel a zöld gazdaság nem egyszerűen választási lehetőség, hanem az egyetlen ésszerű és hosszú távon életképes változat a közép- és kelet-európai régió számára, mint a gazdasági válságból kivezető, és egy valódi XXI. századi gazdaság felé vivő út. A közép- és kelet-európai országok esetében létfontosságúak a megújuló energia és energiahatékonysági beruházások, hiszen ezek sokrétű haszonnal járnak: nem csupán az üvegházhatású gázok kibocsátását mérséklik, hanem az energiaszegénységet is enyhítik, zöld munkahelyeket teremtenek, továbbá megerősítik a helyi gazdaságokat és az innovációt. Márpedig a pénzügyi potenciál igen jelentős. A Strukturális és Kohéziós Alapok a 2007 és 2013 közötti időszakra összesen 347 milliárd eurót biztosítanak, ami az Európai Unió azonos időszakra vonatkozó teljes költségvetésének több mint egyharmadát teszi ki. A közép- és kelet-európai országok ténylegesen az uniós források fő kedvezményezettjei a 177 milliárd eurós támogatási összeggel, ami egyúttal a legnagyobb állami finanszírozási forrást is jelenti az EU legújabb tagállamaiban.

<http://www.bankwatch.org/publications/document.shtml?x=2219042>

http://www.bankwatch.org/meetings/climate_proofing_eufunds/downloads/Pavel-Pribyl.pdf

Pavel Pribyl 1995 óta dolgozik a Közép- és Kelet-Európai Bankfigyelő Hálózatnál, mint csehországi koordinátor, munkahelye a Hnutí DUHA/A Föld Barátai Csehország.

A közlekedés témakörével egybeként a „Ment-sük Meg a Vasutakat Koalíció” (civil kezdeményezések és helyi önkormányzatok koalíciója, amely a Hnutí DUHA felhívására alakult 1997-ben) révén került kapcsolatba. Pavel Pribyl 1998 óta aktív közreműködője a „Milliárdok a Fenntarthatóságért” projektnek, amelynek keretében elsősorban az uniós pénzügyi források környezetileg és társadalmilag előnyös felhasználási lehetőségeivel foglalkozik.

Részt vett abban a csapatban, amely 2000-ben a környezetvédő civil rendezvényeket szervezte a Világbank prágai közgyűléséhez kapcsolódóan. A 2004–2006 időszakban a civil szférát képviselte a Kohéziós Alap irányító bizottságában a környezetvédelem területén. Egyike volt 2003-ban az „Életet a Dunának, az Oderának és az Elbának Koalíció” elnevezésű nemzetközi civil szervezet megalapítóinak. Az utóbbi években a csehországi közlekedési infrastruktúra állami finanszírozásával kapcsolatos kérdések jelentik tevékenysége súlyponti területét, s ezen kívül az Unió szintjén koordinálja a Közép- és Kelet-Európai Bankfigyelő Hálózat közlekedéspolitikai munkáját.

Aldo Ravazzi Douvan az EU Strukturális Alapok Olasz Környezetvédelmi Hatóságának koordinátora, ezen kívül az *EU ENEA-MA (a kohéziós politika Környezetvédelmi Hatóságainak és Irányító Hatóságainak Európai Hálózata)* és a *Regionális Fejlesztési Programok Zöldítése (GRDP)* társszervezője. A 2005 és 2008 közötti időszakban az OECD Adózási és Környezetvédelmi Bizottságának elnökeként tevékenykedett. Olaszország képviselőjeként vett részt a *G8-3R-en*, valamint főtanácsadóként az OECD Környezetvédelmi Teljesítmény Felülvizsgálat 3. ciklusának előkészítésében.

Projektvezetőként irányította az *EU/Olaszország-Marokkó Környezetvédelmi Partnerséget*, és tagja volt az *Instream Tanácsadó Testületének*. Az 1984–2000 időszakban közgazdászként, később pedig osztályvezetőként dolgozott az IRI Gazdaságkutató Osztályán.

Ravazzi Douvan a Római Sapienza Egyetemen kapott közgazdász diplomát, majd a Yorki Egyetemen szerzett MSc fokozatot. A Római TorVergata Egyetemen környezetgazdaságtani és környezetjogi PhD fokozatot oktató kar tagja. Tagja az Európai Környezet- és Erőforrás-gazdálkodók Szövetsége (EAERE) 2011 (Róma) szervezőbizottságának. Tagja az Olasz Környezetvédelmi Elemzők Szövetsége (AAA) Tudományos Bizottságának és Rientro Dolce nevű szervezetnek (szövetség egy finom visszalépésre a túlnépesedéstől).

Szakmai pályafutása elmúlt 17 évében Kai Schlegelmilch dolgozott a Wuppertal Intézetben, az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnél, 1999 óta pedig a Német Szövetségi Környezetvédelmi Minisztériumban. Tevékenységének legfontosabb területe a zöld költségvetési reform, s mellette az uniós ügyek és a megújuló energiák.

RAVAZZI DOUVAN, Aldo

Az Olasz Környezetvédelmi, Földhasználati és Tengerügyi Minisztérium Fenntartható Fejlődés, Energia és Éghajlat Igazgatóságának főtanácsadója

Környezetre káros, illetve környezetbarát támogatások

A környezetvédelmi szempontból káros támogatások vizsgálata nem akadályozhat meg bennünket abban, hogy elemezzük és értékeljük a környezetbarát támogatások hatékonyságát és eredményességét. Még ha – legalábbis egy átmeneti időszakban – van is gazdasági létjogosultsága az állami beavatkozásoknak (mondjuk a megújuló energiaforrások érdekében), az ösztönzőket megfelelő módon kell kialakítani a piac hibáinak korrigálásához, hogy elkerülhessük a torzulásokat és irányt szabhassunk az átmenetnek. Amennyiben nem így történik, akkor a rövid távon még környezetbarát támogatások középtávon már károsak lehetnek a környezetre. A környezetileg káros támogatások vizsgálata során gyakran a fosszilis tüzelőanyagokra összpontosítanak. Az egységes és méltányos megközelítés érdekében azonban figyelmet kell fordítani az urán és a nukleáris energia közvetlen és közvetett támogatásaira is. A környezetileg káros támogatásokat viszonylag könnyebb a fogyasztásnál számítani, azonban legalább annyira szem előtt kell tartanunk a termelési támogatásokat is, amelyek felmérése nagyobb nehézségekbe ütközik úgy módszertanilag, mint a különböző országok és ágazatok közötti összehasonlításnál. A területhasználat támogatása és a demográfiai támogatás két további olyan terület, amelyek környezeti hatásait ellenőrzés alatt kell tartanunk, és amelyek további elemzést és szabályozást igényelnének.

SCHLEGELMILCH, Kai

A Német Zöld Költségvetés Szövetség elnökhelyettese, Berlin

A támogatások megszüntetésének és a környezetvédelmi pénzügyi reform tapasztalatainak kommunikációja Németországban és az Egyesült Államokban: Ajánlások a jövőre

Miután Németország bevezette környezetvédelmi adóreformját, kiterjesztette annak hatályát a környezetileg káros támogatások csökkentésére. Ez alkalmat adott arra, hogy ne csupán adókat emeljenek, hanem kiadásokat is csökkentsenek, amit könnyebb volt elfogadtatni, mint az adóemelést. Viszont az ilyen támogatások

csökkentése gyakran azt jelentette, hogy olyasmit adóztatnak, amit korábban még nem adóztattak. Németországban a hangsúlyt egyértelműen inkább mégis a környezetvédelmi adóreform elfogadtatására helyezték, mint a környezetileg káros támogatások csökkentésére – ami vegyes eredményeket hozott.

Az Amerikai Egyesült Államokban a Zöld Olló (Green Scissors) kampány meglehetősen sikeresnek bizonyult, és aktívan zajlott 1999 és 2005 között. Más formában azt követően is tovább folytatódott, például a globális támogatásokra vonatkozó kezdeményezés keretében. Mivel adóemelésről aligha lehet szó az Egyesült Államokban, az előrelépés legígéretesebb útja a támogatások leépítése. E célból összefogtak a környezetvédő civil szervezetek és az adófizetői szövetségek, azt követelve, hogy vessenek véget az adófizetők pénzéből történő pazarló költségeknek. A kampány sikerességének bizonyítására a Zöld Olló éves jelentést adott ki arról, hogy mi az, ami ténylegesen megváltozott.

<http://www.worldcotax.org/downloads/Presentations/SchlegelmilchKai.pdf>,
<http://www.bmu.de/english/climate/doc/3472.php>, <http://www.greenscissors.com/issues/overview.htm>, <http://www.globalsubsidies.org/en>.

SCHROTEN, Arno

A hollandiai CE Delft vezető kutatója, főtanácsadója

Rejtett támogatások: a közlekedés externális költségei

A közlekedési ágazatban jelentős externális költségek léteznek (pl. levegőszennyezés, forgalomtorlódási költségek, éghajlatváltozás). Egyes közlekedési gazdasági szakértők az ilyen piaci tökéletlenségek korrigálásának állam általi elmulasztását is támogatásnak tekintik, és azokat mint rejtett vagy burkolt támogatásokat említik. Az EU19 országok közötti közlekedésének nem fedezett externális (és infrastrukturális) költségeit durván 150 milliárd euróra becsülik (IMPACT, 2008). A közlekedés e nem fedezett külső költségeinek az árakba történő beépítésével javul a közlekedési rendszer hatékonysága, és mérséklődik az ágazat környezeti hatása. Az előadás a különböző külső költségfajták árakba történő beépítésének stratégiáit vizsgálja. Az elemzés a közlekedés externális költségei internalizálásának hatásait felmérő IMPACT projekt, valamint a közlekedés környezetvédelmi adóztatásáról készült legfrissebb nemzeti kutatások eredményein alapul. Az előadás a közlekedési ágazat külső költségeinek árakba történő beépítését nehezítő jogi és technikai akadályok ismertetésével zárul.

A környezetvédelmi adóreform, illetve költségvetési reform megvalósításánál tanácsadóként segítette Kínát, jelenleg pedig Vietnámban – mindkét országban a GTZ Német Fejlesztési Ügynökség nevében teszi ugyanezt. Szabadidejében a Német Zöld Költségvetési Szövetség nem-kormányzati szervezet elnökhelyetteseként tevékenykedik. <http://www.foes.de/ueber-uns/vorstand/>

Arno Schrotten a CE Delft Közlekedési Részlegének vezető közgazdásza, szakterülete a közlekedési externáliák értékelése és a szakpolitikai eszközök költséghatékonyságának elemzése. A közlekedési ágazat külső költségeit vizsgáló számos kutatásban működött közre, így például az Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóság részére készült IMPACT projektben. Arno Schrotten társszerzője „Az európai közlekedési támogatások nagysága, szerkezete és megoszlása” („Size, structure and distribution of transport subsidies in Europe”) című tanulmánynak, amelyet a CE Delft az Ecologic-kal közösen készített az Európai Környezetvédelmi Ügynökség megbízásából (www.ce.nl).

Az Élelmiszeripari, Mezőgazdasági és Idegenforgalmi Szakszervezetek Európai Szövetségének (EFFAT) mezőgazdasági titkáráként Arnd Spahn több mint 60 mezőgazdasági szakszervezetet képvisel, amelyek 35 európai országban egymilliónál is több egyéni tagot számlálnak. Az EFFAT az egyetlen dolgozói érdekképviseleti szerv az élelmiszeripari, mezőgazdasági és idegenforgalmi ágazatokban (www.effat.org).

SPAHN, Arnd

Az Élelmiszeripari, Mezőgazdasági és Idegenforgalmi Szakszervezetek Európai Szövetségének (EFFAT) mezőgazdasági titkára, Brüsszel

Csak egy gazdaságilag, szociálisan és környezetileg fenntartható mezőgazdaságnak van jövője Európában

Gyakorlati példák alapján Arnd Spahn új megegyezést támogat az európai mezőgazdaságban az Unió Közös Agrárpolitikájának küszöbönálló reformjára alapozva.

Stefan Speck környezetgazdász tanulmányokat folytatott, majd közgazdaságtani PhD fokozatot szerzett az angliai Keele Egyetemen. Szakmai pályája korábbi szakaszában a dániai Nemzeti Környezetvédelmi Kutatóintézet, illetve Aarhusi Egyetem alkalmazottjaként az uniós finanszírozású „A környezetvédelmi adóreformok versenyképességi hatásai” (COMETR) elnevezésű projekt részmunkaidős tudományos főmunkatársa volt, valamint független tanácsadóként tevékenykedett a piaci alapú eszközök és a környezetvédelmi finanszírozás szakterületén. Közreműködött abban a kutatásban is, amely a környezetvédelemmel összefüggő adók és díjak hatásosságát értékelte az európai országokban, továbbá az Angol-Német Alapítvány által finanszírozott „Erőforrás-termelékenység, környezetvédelmi adóreform és fenntartható növekedés Európában” (PETRE) projektben. Stefan Speck 2010 májusa óta az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) környezetgazdaságtani és környezetpolitikai projektvezetője.

SPECK, Stefan

A koppenhágai székhelyű Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) környezetgazdaságtani és környezetpolitikai projektvezetője

A környezetileg káros támogatások reformja – politikai és társadalmi megfontolások

Az előadás rövid áttekintést ad a fosszilis tüzelőanyag-támogatások reformjával kapcsolatban jelenleg zajló politikai vitákról, valamint e reformok tapasztalatairól. Számos tanulmány kimutatta, hogy igen jelentős a fosszilis tüzelőanyag-támogatások reformjának várható gazdasági és környezeti haszna. A gyakorlatban azonban ilyen reformokat általában nem sikerül végrehajtani. Ahogyan Victor (2009) megfogalmazta: „... a támogatások reformjának kudarcra teljes mértékben annak tulajdonítható, hogy nem értékelik kellően a támogatáspolitikák politikai gazdaságtanát”.

A támogatások általánosan elfogadott definíciójának hiányát a támogatási reform elindítását akadályozó tényezőnek tekintik, különösen nemzetközi szinten, ugyanis ilyen definíció nélkül nem lehetséges országok közötti összehasonlításokat készíteni. Az egyes országok szintjén azonban ez nem jelenthet akadályt, mivel a kormányok tisztában vannak azzal, hogy milyen közvetlen és közvetett támogatásokat finanszíroznak.

Úgy tűnik, hogy a sikeres reformok legfőbb hátráltatója, hogy túlságosan nagy hangsúlyt helyeznek a reform gazdasági és környezeti hasznaira, szemben annak társadalmi (és politikai) vonatkozásaival. A sikeres reformok fontos közös vonása

tehát, hogy olyan átfogó reformcsomagot alakítsanak ki, ahol az „integrált értéke-
lési keretet” (OECD, 2007) vizsgálják és kommunikálják, amely egyszerre veszi
figyelembe a támogatási reform gazdasági, környezeti és társadalmi költségeit,
valamint hasznait.

SZELES Péter

a Magyar PR Szövetség elnöke

A társadalmi felelősség négy szintje

Ma mindenki a vállalatok társadalmi felelősségéről beszél, azonban a társadalom-
ban a felelősség többoldalú: nem felejthetjük el az állampolgárok (egyének), a kor-
mányok (a politikai tényezők) és a sajtó felelősségét sem.

Dr. Szeles Péter közgazda, a Budapesti Gazdasági
Főiskola Külkereskedelmi Karán a Társadalmi Kom-
munikáció és Médiatudományi Tanszék docense,
tanszékvezető-helyettes. Az SLS PR Communicati-
ons tanácsadója, számos felsőoktatási intézmény
szakirányú továbbképzésének külső vezető oktató-
ja. Közel száz publikáció, köztük hat szakkönyv és
tucatnyi felsőoktatási jegyzet fűződik a nevéhez. A
 hazai kommunikációs szakmai képzés nívódíjas ok-
tatója. Kezdeményezője és alapítója az ISO 9000, a
minőségbiztosítás kommunikációs iparágban történő
mehonosításának, illetve az erre irányuló szövetségi
műhelymunkának, valamint a világ első Nemzetközi
Public Relations Film, Videó és Multimédia Fesztiválja,
a PRince Award megrendezésének. A világ első public relations tudásportáljának meg-
alapítója: www.practice.hu. Szakmai tagság: Magyar Public Relations Szövetség (1990-),
alapító és örökös tag, négyszer újraválasztott elnök, a Szakmafejlesztő Bizottság tagja;
Public Relations Society of America (1994-); PRSA Educators Academy (1994-). A CEO
Magazin szakértője, szakírója.

A Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Szövetség 1988-ban alakult, jelenleg 127 környezetvédő civil szervezet tartozik tagjai közé. Az egészséges élethez való alapvető emberi jogok érvényre juttatásáért, az épített és természetes környezet állapotának javításáért tevékenykedik. Tevékenységének fő területei az állami költségvetés és adórendszer, a közlekedés, településgazdálkodás, az energia és a vegyi anyagok. A meg nem újuló energiahordozók, nyersanyagok, természeti kincsek ésszerűbb, takarékosabb felhasználását szorgalmazza. Az emberi társadalom fejlődését a művelődés, a művészetek, az oktatás és a nevelés, a tudományos kutatások és a társadalmi érintkezések kiemelt támogatásával képzei el. A környezetvédelem területén is az állampolgári részvétel lehetőségeinek bővítésére törekszik.

A Levegő Munkacsoport 1991 óta minden évben elkészíti konkrét javaslatait az állami költségvetés és az adórendszer módosítására.

Környezeti Tanácsadó Irodánkhoz 2009-ben több mint 3400 esetben fordultak bejelentéssel, panasszal lakosok és civil szervezetek. Minden megkeresésre érdemi választ adtunk.

Az utóbbi időszakban a legnagyobb kampányunk azért folyt, hogy a nehéz tehergépkocsik (amelyeknek ráadásul a többsége külföldi) üzemeltetői fizessék meg az általuk okozott évi több százmilliárd forintos kárt, és hogy jóval környezetkímélőbb vasúti áruszállítás kerüljön előtérbe. Kampányunk sikerét bizonyítja, hogy a kormány döntött a tehergépkocsik használatárhoz szükséges útdíjának bevezetéséről, valamint hogy 2007-től a RoLa (a kamionok vasúton történő szállítása) jelentős állami támogatásban részesül.

További tájékoztatást munkatársainktól, valamint a www.levego.hu honlapról lehet kapni.

Az MKT a magyar közgazdák legrégebbi, legjelentősebb szervezete, amely a közgazdasági ismeretek terjesztését, a szakmai közélet fejlesztését, a közgazdászok általános érdekeinek képviseletét vállalta feladatául. Mindezt sokféle fórum: előadások, tanfolyamok, szakmai viták, találkozók, vándorgyűlések szervezésével kívánja teljesíteni.

Az MKT Magyarország egyik legnagyobb hagyományú szakmai-tudományos egyesülete, sőt az egész kontinensen az elsők között jött létre. 1894. május 27-én azzal a céllal alapították meg professzorok, akadémikusok, miniszterek, bankárok, kereskedők, országgyűlési képviselők, gazdák, tisztviselők, nagybirtokosok és főrendek, hogy együtt kutassák a nemzetgazdaság felemelkedésének útját-módját. A társaság megalakulásától a szűken vett tudományon túlmutató közgazdasági viták egyik legfontosabb fóruma. A szervezet mindkét világháborút túlélte, hogy azután az ötvenes évek gyanakvó, mindenütt ellenséget kereső szelleme tevékenységének „felfüggesztésére” kényszerítse. Az 1957-ben valamelyest szabadabbá váló közgazdasági gondolkodásnak, a korai reformmunkák résztvevőinek azonban 1959 decemberében sikerült újjáéleszteniük. Az alatt az évtizedek alatt, amíg a „magyar út”, a „magyar modell” keresése hazánkra vonta a nemzetközi közfigyelmet, a társaság is lendületesen fejlődött, s az egész országra kiterjedő szervezetet épített ki. A rendszerváltással együtt járó pluralizálódás, a szakmai viták néha túlzott átpolitizálása idején a rendkívül mértéktartó Magyar Közgazdasági Társaságra a korábbinál valamelyest kevesebb figyelem irányult, de a folyamatok „letisztulásával” szerepe ismét kezd felértékelődni. Ez a taglétszám növekedésében is megnyilvánult, sőt egyre több rokon egyesület, szakmai szervezet jelentkezik a kapcsolatfelvétel igényével.

További felvilágosítás: www.mkt.hu

GreenBudgetEurope

AZ EURÓPAI ZÖLD KÖLTSÉGVETÉS

Az Európai Zöld Költségvetés Projekt (Green Budget Europe, GBE) Irányító Bizottságát a téma elismert szakemberei alkotják. A projekt védnökei, akik egyben tanácsaikkal, rendezvényeken történő részvétellel is támogatják a projektet: Dr. Martin Bursík, a Cseh Köztársaság volt miniszterelnök-helyettese és környezetvédelmi minisztere, Rae Kwon Chung, az ENSZ Ázsiai és Csendes-óceáni Gazdasági és Szociális Bizottsága (UNESCAP) Környezetvédelmi és Fenntartható Fejlődési Részlegének igazgatója, Dr. Franz Fischler, az Európai Unió volt mezőgazdasági biztosa, Jannisz Paleokrasszasz, Görögország volt pénzügyminisztere, az EU volt környezetvédelmi biztosa, Prof. Dr. Ernst-Ulrich Weizsäcker, a Bundestag Környezetvédelmi Bizottságának volt elnöke, a Római Klub tagja.

A GBE titkársági teendőit a Német Zöld Költségvetés Szövetség (Forum Ökologisch-Soziale Marktwirtschaft e.V., Green Budget Germany) látja el.

A konferenciának az Andrássy Gyula Budapesti Német Egyetem épülete, a Festetics Palota ad otthont.

Címe: Budapest VIII., Pollack Mihály tér 3.

Megközelíthető az Astoria és a Kálvin tér metróállomásoktól.

A konferencia nyelve a magyar és az angol szinkrontolmácsolással (kivéve a mezőgazdasági szekciót, ahol csak az angol használata lehetséges).

KAPCSOLAT

Green Budget Europe (GBE)

Forum Ökologisch-Soziale Marktwirtschaft e.V. (FÖS)

Schwedenstraße 15a

D-13357 Berlin

Phone: +49-30-7623991-80

Fax: +49-30-7623991-79

foes@foes.de

www.green-budget.eu

Levegő Munkacsoport

1465 Budapest, Pf. 1676,

Telefon: (1) 411 0510

Fax: (1) 266 0150

konf@levego.hu

www.levego.hu

Magyar Közgazdasági Társaság

1245 Budapest, Pf. 1044

Telefon: (1) 331-6906

Fax: (1) 331-6906

office.mkt@t-online.hu

www.mkt.hu

A konferencia megszervezésben közreműködik az Európai Környezetvédelmi Iroda (European Environmental Bureau, EEB) és a Német Zöld Költségvetés Szövetség (FÖS). A konferencia a Nemzeti Civil Alap és a Demjén Sándor Alapítvány támogatásával valósul meg.